DEPT. JUS... ... 2-28-46
ROOM ... BLD.
WASHINGTON 25, DC.

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

No. 237 | Price 3c | Chicago, Illinois, Ketvirtadienis, Spalio (October) 11 d., 1945 m. | Kaina 3c | Vol. XXIX

Suareštavo 350 Pikietininkų Hollywoode

Detroit Laimėjo Beisbolo Čempijonatą

CHICAGO, spalių 10.—Detroit Tigers komanda šiandien laimėjo 1945 metų beisbolo čempijonatą, supliekdama Chicago Cubs komandą 9-3. Abi komandos buvo laimėjusios po tris žaidimus ir šios dienos žaidimas buvo lemiantysis čempijonatui.

Gen. Marshall Įspėjo U. S. Idealistus Apie Atieties 'Fantastiškus' Ginklus

WASHINGTON, spaliu 10—Gen. Marshall išleido 123 puslapiu raporta apie karo eiga ir ateities prospektus, kuriame jis ispėjo amerikiečius jog turtinga tauta kuri padeda ginklus į šali šioje baisių ginklu gadynėje, kviečia sau nelaime.

Štabo viršininkas sakė Amerika turi palaikyti reguliare kariuomenę, miliciją ir išlavintų civilių rezervą tokiam aukštyje, kad metų bėgyje būtų galima sumobilizuoti 4,000,000 vyrų.

Jis taipgi įspėjo, kad neturime ... pinigų mokslinėms studijoms, kad būtų galima visuomet palaikyti viršų.

Įspėjo Idealistus

Praeityje, anot Marshall, “mes ignoravome pasaulio reikalu karčias realybes. Mes buvome grynai idealistai.” Jo manymu, viltis pastoviai taikai turi būti pagrista gabumu paremti ją jėga.

Jis numatė galimybe ateities karo, kuriame Amerika būtu apšaudoma rakietiniais ginklais—panašiai kaip pietinė Anglija—bet su atomine jėga. Tarpe kitko jis pranašavo, kad už kelių metų bus dūjomis varomi bomberiai skrendą 500 ar 600 mylių per valandą.

Darydamas karo apžvalgą Marshall atpasakojo tamsias 1942 dienas kuomet Ašies jėgos atrodė nesustabdomos, ir sužymėjo nacių ir japonų klaidas, dėl kurių vėliau pralaimėjo karą.

Komunistai Nori Hirohito Nuvertimo

TOKYO, spalių 10.—Ką tik iš kalėjimų paleisti japonai komunistai laikė masmitingą Tokyo centre ir reikalavo Imperatoriaus Hirohito nuvertimo.

Kelį šimtai raudonas vėliavas nešą komunistai paradavo per Tokyo ir prie Gen. MacArthur štabo sustojo sveikinti alijantų komandierių už jų išlaisvinimą. Jie taipgi reikalavo, kad visos monopolijos būtų panaikintos ir visa “dvarponių” žemė nusavinta ir išdalinta tarpe darbiečių.

Vėl Pradės Prekiauti

Gen. MacArthur šiandien davė japonams teise vėl imtis griežtai kontroliuojamos prekybos su užsieniu. Jie galės parsitraukti tiktai maistą, medžiagą rūbams ir kitus pragyvenimui reikalingus dalykus, užsimokėdami už net mažiausią dalykėlį.

Panaikinus vyriausiąją laivyno planavimo tarybą ir didįjį laivyną, Japonijos laivynas buvo susmulkintas iki vien tik knygų vedėjų rinkinio.

Raportuoja Riaušes Šiaurinėj Italijoje

ROMA, spalių 10.—Italų žinių agentūros Ansa pranešimu, šiaurinėj Italijoje įvyko eilė incidentų, jų tarpe atakos ant arsenalų ir sabotažas. Pasak agentūros, tas įrodo, kad Mussolini fašistų likučiai bando veikti kaipo požemio armija.

“Stipriai ginkluotų kriminalistų” gaujos vakar užpuolė tris tvirtoves netoli Genos, matomai bandydami pasigrobti ginklų ir amunicijos, bet buvo italų karių pavaryti.

Padegė Tiltą

Anot raporto, kiti banditai dviem atvejais puolė amunicijos sandėlį Villagrazijoje, bet po apsišaudymo buvo pavaryti. Florencijoje policija raportavo suėmusi požemio jėgos paslėptą dinamitą, ginklus ir gazoliną.

Kiti raportai nusakė bandymą sabotažuoti atstatymą geležinkelio tilto skers Po upės ties Piacenza, padegdami medines platformas. Tiltas turėjo būti atidarytas sekmadieny, ir Prem. Parri ir Transporto Min. La Malfa turėjo važiuoti pirmuoju traukiniu per jį.

KALENDORIUS

Spalių 11 d.: **Švč. Panos Marijos Motinystė, Šv. Zenaida;** senovės: Bearustas ir Verpė.

Spalių 12 d.: **Šv. Vilfredas ir Šv. Maksimilijonas;** senovės: Ungys ir Meldeika.

ORAS

Dalinai ūkanota. Šilčiau.

DAUGIAU MUŠTYNIŲ FILMŲ STREIKO METU

Policininkas (kairėje) bando apsaugoti Macklin Hall Jr., kuris buvo riebulis “Porky” senosiose “Our Gang” komedijose, kuomet jis bandė prasilaužti per pikietininkų liniją prieš Warner Bros. Studiją ir pikietininkai pradėjo jį daužyti. Mažesnėj fotografijoj matosi kraujuose patekęs Herb Green, direktoriaus padėjėjas, kurį streikieriai taipgi sumušė. (Acme-Draugas Telephoto.)

Pabalčio Žmonės Rusų Vergų Vietose

STOKHOLMAS —(LAIC) —Aftonbladet, rugp. 14 d. praneša, kad šiandien Talino miestas yra visu 100 nuošimčių maskoliškas. Gatvėse girdisi išimtinai rusų kalba ir gatvių užrašai rusiški.

Iš Estijos atbėgę tremtiniai praneša, kad rusai vykdo masines deportacijas. Iš viso, šiandien Rusijoje yra pristeigta 140 darbo stovyklų Baltijos tremtiniams, nuo 1,500 ligi 6,000 asmenų kiekvienoje.

Latvius ir estus daugiausiai veža Kalinino kanalo statybos darbams. Ingermanlandijos karelus išvežė į kolchozus Saratovo apygardoje. Visi darbininkai gyvena barakuose, kuriuos saugo ginkluoti enkavedistai.

Lietuviai Tremtiniai Reiche Organizuojasi

VOKIETIJA—(LAIC) — Visos didesenės tremtinių grupės yra susiorganizavusios į tautinius komitetus ir Raudonojo Kryžiaus skyrius. Veik visur veikia pradžios mokyklos, vaikų darželiai, o daugelyje vietų yra įsisteigusios gimnazijos, net amatų kursai.

Organizaciniu požiūriu, lietuviai yra pavyzdingai susitvarkę.

Bavarijoje Įsisteigė Dvasiškių Seminarija

VOKIETIJA—(LAIC) — Lietuvos R.K. dvasiškių iniciatyva ir pastangomis, Eichstaat, Bavarijoje, pernai rudenį įsisteigė kunigų seminarija. Šiuo metu seminarijoje mokosi 78 teologai. Keturi teologai šiais metais buvo įšventinti kunigais.

Dvasiniams tremtinių reikalams aprūpinti, visa okupuota vakarų Vokietija ir Austrija (U.S., britų ir prancūzų okupuotos zonos) yra paskirstyta į 13 dekanatų su atskiru lietuvių kunigu-dekanu priešakyje.

VLIKomiteto Raštas Trumanui, Churchillui

VAKARŲ EUROPA — (LAIC)—Berlyno konferencijos proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (kitaip VLIK) įteikė memorandumus Jungt. Amerikos Valstybių Prezidentui Trumanui ir Anglijos Min. Pirmininkui, nušviesdamas nuostolius karo metu ir šaukdamas remti teisingus Lietuvos žmonių laisvės troškimus.

RUSIJOS KAREIVIAI SLAPSTOSI GIRIOSE

STOKHOLMAS —(LAIC) —“Latvju Vards” praneša, kad po Kuršo kapituliacijos rusai sudarė rinktines medžioti po miškus besislapstančius patrijotus ir savuosius dezertyrus.

Pasitvirtina, kad miškuose slapstosi ypatingai daug rusų karių, kurie nebenori grįžti į komunistišką vergiją.

Norėjo Išnaikinti Žydus

LUENEBURG, spalių 10. —Josef Kramer, “Belsen Žvėris,” šiandien teisme prisipažino, kad nacių partijos doktrina reikalavo žydų tautos išnaikinimo.

Schwellenbach Sako Anglies Sutartis Arti

WASHINGTON, spalių 10. —Darbo Sekr. Schwellenbach šiandien vėl kalbėjosi su John L. Lewis ir kasyklų savininkais, ir pareiškė, kad priešingosios pusės “nelabai skiriasi” dėl sutarties baigimui streikų 375-se kasyklose, kurie liečia 175,000 angliakasių.

Schwellenbach bando išaiškinti skirtumus dėl žodžių sutartyje.

Minia Žydų Kovojo Karius Palestinoje

JERUZALĖ, spalių 10. — Tūkstančiai žydų apsiginklavusių pagaliais ir akmenimis atmušė stiprią britų karių jėgą, kuri užpuolė Montefiore apylinkę ieškodami paslėptų ginklų.

Raportai iš Tel Aviv sakė britams buvo įsakyta nešaudyti, tad jie kumsčiais ir šautuvų galais kovojo žydus ir po 45 minučių pasitraukė nepadarę kratos.

Sužeistųjų skaičius nepasakytas, nors spėjama jis nedidelis.

Argentinoje Pasikeitė Vien Tik Diktatoriai

BUENOS AIRES, spalių 10.—Raitajai policijai užpuolus ir išsklaidžius minias, kurios džiaugėsi Pulk. Juan Peron atsistatydinimu iš vyriausybės, žmonėms pasidarė aišku, kad jie nebuvo išlaisvinti iš diktatūros.

Peron buvo priverstas atsistatyti Gen. Eduardo Avalos, Campo de Mayo garnizono komandieriaus, kuris buvo šiandien paskirtas karo ministeriu.

Streikieriai Nesipriešino Policijai, Unija Sako Streikas Toliau Tęsis

HOLLYWOOD, spaliu 10 —Masinis pikietavimas Warner Brothers filmu studijos nuo penktadienio ryto iššaukes mūšius, kuriuose suvirš 100 asmenu buvo sužeista, šiandien susmuko kuomet 200 policininkai suvarė 350 iki 400 nesipriešinančių streikierių į studiją ir suareštavo juos už neteisėta susirinkimą.

Jiems liepė nesipriešinti jų vadas Herbert Sorrell, kuris sakė “ryt diena bus 10 ar 20 tūkstančių pikietininku, kadangi mes uždarėme Lockheed iki šis streikas bus baigtas.”

Suskaitys Balsus

Nepaaiškinta kodėl jis kalbėjo apie streiką Lockheed lėktuvų fabrike, kur didžiuma darbininkų yra ALF unijistai, ir nėra pasirodę streiko žymių.

WASHINGTON, spaliu 10—NLRB dviem balsais prieš viena nutarė suskaityti balotus streikuojančiu ir nestreikuojančiu filmu pramonės darbininku, dėl kurio vyksta septyniu mėnesiu streikas kino studijose.

Balsavimas įvyko nustatymui maliavotojų atstovybės.

RŪBU MEDŽIAGOS fabriku darbininkai rytinėse valstybėse baigė savo streiką.

KROVĖJAI New Yorke tebestreikuoja, sulaikydami 369 laivus. Dėl streiko kiti transportai tušti išplaukė į Europą.

AUTOMOBILIŲ darbininkai veda derybas su Chrysler; Ford fabrikai dirba.

MEDŽIŲ piovėjų streikas penkiose šiaurvakarinėse valstybėse tęsiasi.

Sutinka Skolinti Anglijai $5 Bilijonus

WASHINGTON, spalių 10 —Rusija, kaip ir Anglija, ... laikytis liberališkos užsienio prekybos politikos pirm negu ji galės gauti finansinę paramą iš J.A. Valstybių.

Tas paaiškėjo šiandien pasekoje raportų, kad Anglijos-Amerikos finansinės derybos greit eina prie susitarimo dėl $5,000,000,000 U.S. kredito Anglijai. Kaip dabar numatoma, už paskolą būtų imamas labai mažas nuošimtis, ir tai per ... metus, ir britai gautų apie penkių metų laikotarpį per kurį nereikėtų visai mokėti nuošimčio nei principo.

Rusai kiek laiko atgal prašė J.A. Valstybių $6,000,000,000 kredito, bet prašymo kol kas neatnaujino. Manoma tuo reikalu atvyks jų delegacija.

Prašys Naujo Teismo Pierre Lavalui

PARYŽIUS, spalių 10. — Pierre Laval advokatai šiandien ruošėsi prašyti naujo teismo buvusio Vichy režimo viršininko, kuris vakar buvo nuteistas mirčiai.

Albert Naud, vyriausias advokatas, sakė jis prašys Gen. De Gaulle anuliuoti teismo nuosprendį dėl “teisėjo ir džiūrės nepalankaus nusistatymo.”

Advokatai šiandien paskelbė Pierre Lavalo surašytą apsigynimą, kurį jis atsisakė padaryti teisme.

Jeigu De Gaulle atsisakys panaikinti mirties bausmę arba įsakyti naują teismą, Laval veikiausiai bus sušaudytas apie šio mėnesio pabaigą.

Sušaudė Laval Sėbrą

PARYŽIUS, spalių 10. — Dvylika prancūzų karių šį rytą sušaudė Joseph Darnand, buvusį Vichy milicijos viršininką.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

—Prez. Trumanas lėktuvu sugrįžo į Washingtoną.

—Kinijos komunistų sekretoriaus Li nušovimas, kiniečių nustatyta, buvo nelaimė įvykusi dėlto, kad jo automobilio vairuotojas nepaklausė įsakymo sustoti.

—Maskvos radijo sakė neišvardinti, bet “įtakingi” amerikiečiai ir britai darbuojasi palaikymui Vokietijos militarinės ir ekonominės galios, o Izvestija išjuokė privatės U.S. pramonės rolę kare, ir pranašavo, kad iki metų pabaigos Amerikoje bus 10 milijonų bedarbių.

—Valstybės Sekr. Byrnes sakė rusams dar neatsakyta dėl jų pasiūlymo Japonijos kontrolei; jis pats neremia to pasiūlymo, ir stoja už MacArthur palaikymą.

—Minios žydų Palestinoje užklupo britus karius, kurie ieškojo iš stovyklų pabėgusių 200 žydų. Ieškomieji žydai buvo neteisėtai įėję į Palestiną.

—War Labor Board davė leidimą duoti 4 centų valandai algų pakėlimą sunkvežimių vairuotojams Chicagos apylinkėje. Įsakymas paliečia 12,000 darbininkų.

ŽINIOS IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

40 VALANDŲ ATLAIDAI

Spalių 2, 3 ir 4 dienomis mūs parapijos, ŠŠ. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo 40 valandų pamaldos. Svečias kun. A. Miciūnas, MIC., dienraščio "Draugo" administratorius, sakė pamokslus. Buvo atvykęs ir kun. Juozas Alksnis (mūs parapijietis) iš Custer, Mich. Pamaldos baigtos iškilmingai ketvirtadienio vakarą dalyvaujant ir daugiau svečių kunigų, mokyklos vaikučiams ir parapijos draugijoms.

VĖLIAVŲ PAŠVENTINIMAS

"Oh, long may it Wave.
"O'er the Land of the Free,
"And the Home of the Brave!"

Spalių 3 d. kun. Miciūnas taipgi pašventino Amerikos ir Lietuvos vėliavas, kurios tuoj po to procesijoj buvo išneštos prie Liurdo koplyčios ir ten iškeltos. Toji koplyčia pastatyta atminčiai visų lietuvių jaunuolių, kurie dalyvavo pastarame kare. Pirmųjų dviejų kare žuvusių sūnų tėvai buvo pakviesti vėliavas iškelti. Mokyklos vaikučiams giedant "Star Spangled Banner", Amerikos vėliavą iškėlė Stasys Barto, tėvas pirmutinio jaunuolio žuvusio pastaram kare, Lt. Gerald Barto.

"Už bočių žemę ir tikybą "Štai, plevėsuoja vėliava!"

Toliau sekė himnas "Lietuva, Tėvyne mūsų". Tuo tarpu Lietuvos vėliavą iškėlė tėvas antro žuvusio jaunuolio, S. Sgt. John Dubinskas, Jr., Jonas Dubinskas. Kiti tėvai bei motinos žuvusių sūnų taipgi buvo pakviesti tose iškilmėse dalyvauti. Vytauto Kareivių dr-jos parinkti nariai uniformose dalyvavo kaipo "guard of honor".

SUŽEISTAS

Praeitą savaitę Juozas Belda, 63, nuo Quarry Ave., eidamas namo buvo smarkiai sužeistas nežinomo automobilisto. Parmušęs žmogų, paliko jį viduryje gatvės be jokios pagalbos. Policija jo ieško. Beldui sulaužyta dešinė koja ir apdaužyta galva. Nuvežtas į Butterworth ligoninę.

NAUJA VIETA

Kun. Wm. Vaišnoraitis, vyskupo Haas paskirtas asistentu Karmelitų vienuolynan, pastaruoju laiku buvo rimtai susirgęs ir negalėjo savo pareigų atlikti Custer, Mich., ir apylinkėj, kur buvo klebonu. Jo vieton vyskupas paskyrė kun. Juozą Alksnį. Abu šie kunigai jaunuoliai iš mūs parapijos, kupini energijos ir gabumų.

LANKĖSI

Kun. A. Miciūnas, atvykęs į 40 val. pamaldas, nepamiršo aplankyti ir šio miesto korespondentę V. M. K., ir perdavė labas dienas nuo "Draugo" redakcijos, ypač nuo Sakalo ir kitų (Ačiū visiems — nuo V. M. K. ir šeimos). Reikia paminėti, kad mūsų vikaras kun. Ben Marčiulionis ir kun. Miciūnas yra seni draugai, prieš 8 metus lankę Marijonų Seminariją, Hinsdale, Ill. Visuomet malonu susitikti kur nors su savo draugais.

VIEŠI

Capt. Raymond Sherwin parvyko namo paviešėti pas tėvus Juozą ir Stasę Sherwin, nuo Fremont Ave.

Josephine Paura, duktė Marijonos Paurienės, išvyko į New York mėnesiui atostogų.

"CIVILIANS"

Kasdieną vis daugiau matyt jaunuolių sugrįžusių namo "for good". Šiuo laiku paliuosuoti iš tarnybos šie jūreiviai: Frank Uzas, Richard Westlaitis, Chas. Galinis, o iš armijos: Chester Savickas, Bernard Margelis, Claude Kurant, Joseph Kasul.

PASIDAVĖ OPERACIJAI

Marijona Kamsickienė, nuo Crosby St., spalių 5 d. išvyko į Butterworth ligoninę operacijai. Tai yra antra operacija bėgiu nepilnų metų.

METINIS MITINGAS

Šv. Rožančiaus dr-ja laikė metinį susirinkimą spalių 7 d. Buvo renkama valdyba 1946 metams. Pasiliko: pirm. — Marijona Čeplienė, v. pirm. — Marijona Medlinskienė, rašt. — Nellie Mohn, iždininke — V. Kamsickienė.

JUBILIEJAI

Spalių 14 d. bus šv. Mišios 6 val. ryto intencija Izidoriaus ir Stasės Adomaičių, proga jų 25 m. vedybų sukakties.

Pranui ir Elenai Savickams spalių 18 d. bus 30 m. sukaktis.

Spalių 13 d. 19 m. vedybų sukaktis minės deputy sheriff Alfred Renis ir jo žmona Anna, buvusi Rinkevičiūtė. V. M. K.

DABAR LAIKAS UŽSAKYTI ŽIEMINIUS LANGUS —
Storm Sash, 1'8" X 3' 1" ... $1.65
STOGAMS IR ŠONAMS ROLAI
90 lb.—2nd Roll ... $1.60
Brick Siding — Roll ... $2.15
Heavy Brick Siding ... $6.95
Ketvirtainė pėda.
TURIM PILNĄ PASIRINKIMĄ A-1 rūšies stako—Lentų ir Namams Materiolo.
Kain reikalinga namą taisyti. Mes dedam langus ir duris ir apkalam namus su Insul Brick popieriu. Turim Visokios Maliavos Namams. Mes turim gerą lietuvį karpenterį
ALBERT LUMBER & SUPPLY COMPANY
3800 SO. WESTERN AVE.
Tel. LAFAYETTE 2101

KONCERTUOS DETROITE

Suzana Griškiūtė, City Center Opera Co., New York artistė, sopranas, Rytinėse valstybėse plačiai žinoma ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe, daug davusi koncertų, lapkričio 8 d., Detroit Institute of Arts salėje išpildys programą lietuvių ruošiamo jai koncerto. Programoj jos partneriu bus taip pat žymus artistas Rapolas Juška, iš Boston, Mass.

Meno Paroda Vilniuje

New York (LAIC) — Nežiūrint karo ir okupacijos sunkumų, Lietuvos menininkai, kurie dar gyvi liko įstengė suruošti meno parodą. Buvo išstatyta apie 150 piešinių, grafikos, skulptūros ir keramikos dalykų. Be kitų, dalyvavo Kalpokas, Vienožinskis, Janulis, Petravičius.

600 svarų kanuolė dingo

Sandhurst, Anglija. — Trijų apskričių policija ieško įdomaus klausimo išrišimo.

600 svarų kanuolė, užsilikus nuo 1832 m., prapuolė nuo įėjimo vartų prie Karališkos Militarės Kolegijos kur buvo gražus papuošalas per 100 metų.

Iš Detroito Lietuvių Gyvenimo

Iš Studentų Veiklos

Detroito Lietuvių Studentų Draugijos, rugsėjo mėn. susirinkimas buvo sušauktas namuose naujos pirmininkės Aldonos Žukauskaitės, mokytojos, kuri studijuoja University of Michigan. Naujoji valdyba paėmus savo pareigas, sutiko laikyti sekančius mėnesinius susirinkimus kas trečią antradienį narių namuose. Spalių mėnesį sus-mas bus pas iždininkę Matildą Mickey.

Nutarta dalyvauti buvusio nario Chas. Marcinkevičiaus primicijose šį rudenį, taip pat ir koncerte ir bankiete, kuri rengia Lietuvių Kareivių Rėmėjai, lapkr. 8-tą dieną, operos dainininkams Rapolui Juškai ir Suzanai Griškaitei.

Nutarta rengti išvažiavimą (wiener roast) spalių 14-tą dieną, kurį raštininkė Lillian Stepanauckas apsiėmė paruošti; užkviesti ir nauji nariai.

Ačiū pastangoms Onos Kratavičienės, pasižymėjusios Detroito veikėjos, ši draugija vėl stoja į darbą.

A. D.

Atsišaukimas

Į LIETUVIUS TARNAVUSIUS U. S. A. KARO TARNYBOJE

Kareivių Rėmėjai deda daug darbo ir pastangų, kad sukėlus nors keletą desėtkų tūkstančių dolerių įsteigimui kokios nuosavybės lietuviams kariams. Iždė jau yra keli tūkstančiai. Greitai bus kas nors daroma. Dabar, kada pradeda kariai jau grįžti iš tarnybos, pirmiausiai norima suorganizuoti Lietuvių U. S. A. Postą iš tų kareivių, kurie jau yra sugrįžę iš tarnybos. Todėl gi šiuomi nuoširdžiai kviečiu lietuvius karius, be skirtumo pažiūrų spalių 14 d., 1:30 popiet atsilankyti į šį susirinkimą, kur bus suorganizuotas postas buv. Lietuvių salėje, trečiame aukšte.

Petras Grybas,
Kareivių Rėmėjų pirm.

Žinių-Žinelės

BALF 76 sk. spalių 4 d. įvyko susirinkimas buv. Lietuvių salėj. Plačiai apkalbėta skyriaus darbuotė. Pirm. E. Paurazienė plačiai nurodė, kas yra veikiama BALF centro. Pirm. kun. dr. J. B. Končius perskaitė jo pateiktą atskaitą. Susirinkusieji su rūpestingumu pasiryžo, kiek galėdami, darbuotis tame reikale. Taipgi pranešė, kad Community War Chest vajui turi rinkėjas ir taip pat National War Fund rinkliavai rinkėjas.

Siuvimo darbuotojos daug darbo įdeda siūdamos drabužėlius. Didelė garbė tokioms darbuotojoms. 76 sk. būtinai reikalinga pastovi vieta, kur galėtų nariai drabužius tvarkyti ir pasidėjimui. Išrinkta komisija pasiteirauti dėl panašios vietos.

Valdyba pranešė, kad vi-

(Nukelta į 3 pusl.)

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

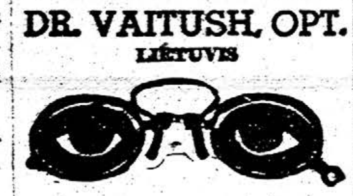

Nuo 22 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Sekmad. pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
Telefonas YARDS 1373
KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
Jaunuoliai, kurie nepriimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsiimu išgydyti.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMISINO
PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių,
Už Pigesnį Nuošimtį — Be Komišino
PAS ŽYMIĄ —

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 W. CERMAK RD. ....TEL.: CANal 8887 ar 8999
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." — GERAS PASIRINKIMAS:
Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų Išvaizdos sydings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišio — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų (Hardware) — Pleisterio — Cemento — Srutų Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir tt.
APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI!
STASYS LITWINAS, Vedėjas.
CARR MOODY LUMBER CO.
3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

Ofiso tel.: BRUnswick 6640
Dr. A. Warchalowski
OPTOMETRISTAS
Akis Egzaminuoja, Akinius Pritaiko
NORTH WEST TOWER BLDG.
1608 Milwaukee Avenue
(prie North ir Damen Avenues)
Valandos: 11 iki 4:30 ir 6 iki 9, subatoms 11 iki 6, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Tel.—YARDS 2148
DR. WM. M. TULLY
DANTISTAS
4740 So. Ashland Ave.
(Virš "Andes Candies" Krautuvės)
Chicago, Ill.
VALANDOS:
10:30 Ryto iki 8 val. vakaro

J. RIMDZUS, D. C.
LICENSED CHIROPRACTOR
IN STATE OF INDIANA
Home Calls in Indiana — Phone YARds 4641
PHYSIO THERAPY
4649 So. Ashland Ave.
HOURS: Daily 6—8 P. M.
Saturdays 9 A. M. to 8 P. M.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik vieną porą akių gauname gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausiu metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
37 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie prašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

LIETUVIAI DAKTARAI

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarius.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepiama— Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1—3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį.

Dr. A. Montvid, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Ofiso Tel.: SEEley 7330
Res. Tel.: BRUnswick 0597
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakare

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Jei neatsiliepia, šauk SEEley 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS: nuo 2-4 ir 7-9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštad. vakarais—tik pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel.: PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

Dėkite pastangas, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę.

Žmogus be tikėjimo, kaip arklys be žaboklių.

HELP WANTED

"DAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

TOOL ir DIE DIRBĖJŲ
GERA MOKESTIS
GEROS DARBO SĄLYGOS
C. B. TOOL PRODUCTS CO.
970 W. Montana
Tel. — LINCOLN 1385

Kompanija didėjanti atsiekti maisto šaldymo ir žemos temperatūros šaldymo reikalavimą.
REIKALAUJA
WELDERIŲ
Welderių Testers
Pusiau patyrusių ir nepatyrusių darbininkų dirbti naktinį šiftą.
GERA MOKESTIS
NAKTIMIS BONAI
PRODUCTION BONAI
Dole Refrigerating Company
5901 N. PULASKI RD.

GABAUS VYRO
Dirbti Priežiūros Skyriuje.
85c Į VALANDĄ
PIONEER PAPER STOCK CO.
448 W. Ohio St.

Papr. Darbininkų
BENDRIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS
Gera pradinė mokestis, puikios darbo sąlygos. Dykai gyvybės, ligoninės ir surgical apdrauda.
CAFETERIJA ANT VIETOS
ATEIKIT PASIRENGĘ DIRBTI.
EXCEL AUTO RADIATOR CO.
320 E. 21st St.

SENYVO VYRO
DŽENITORIO DARBAMS
5 dienos, 44 valandų į savaitę. 2 savaitės atostogų. Gera mokestis
—BONAI—
MINNESOTA Mining & Mfg. Co.
1500 S. Western Ave.

DIRBTUVĖJE DARBININKŲ
Šiaur-vakariniam priemiesty. Darbai tuojau, pastovūs, gera mokestis, 48 valandų.
Atsišaukit Ofisan
PIPE LINE SERVICE CORP.
Bensenville Rd. arti Mannheim Rd.

HELP WANTED — MOTERYS

PROSŲ OPERATORIŲ
MANGLE MERGINŲ
FOLDERS IR FEEDERS
PASTOVUS DARBAS
Atsišaukite
ROOM 310
135 E. 11th Place
ILLINOIS CENTRAL R. R.

MERGINŲ — JAUNŲ MOTERŲ
$27.20 — $32.60 Savaitėje
Tikrinimo, Skirstymo ir Bindery darbai. Pastovūs svarbūs darbai.
AMERICAN DECALCOMANIA
4334 W. Fifth Ave.

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERYS PIRMIAU BUV KARO DARBININKĖS
AR JŪS IEŠKOTE DARBO?
TELEFONŲ KOMPANIJA TURI KELETĄ DARBŲ
DŽENITORKŲ
★ ★
Valymo Darbai Moterims
Visose Miesto Dalyse
Val.: 5:30 vak. iki 12 Naktį.
★ ★ ★
Valgykloj Tarnaičių
taipgi reikia
ATSIŠAUKITE
ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
Samdymo Ofisas Moterims
STREET FLOOR
309 W. WASHINGTON ST.

MERGINŲ — MOTERŲ
Prie švarių, lengvų dirbtuvės darbų. Patyrimo nereikia. Gera mokestis.
POILSIO LAIKOTARPIAI
Apmokamos Atostogos. Pastovūs darbai. 5 dienos, 40 valandų.
UNIVERSAL ELECTRIC LOG CO.
733 S. Halsted St.

HELP WANTED — VYRAI

Papr. Darbininkų
MUILO DIRBTUVEI
70c į valandą, laikas ir pusė virš 40 val. Apmokamos atostogos. Pastovūs ištisai metus darbai.
H. KOHNSTAMM & CO.
6554 S. Austin Ave.

GAS ATTENDANT — GREASER
Patyrusio. 6 dienos į savaitę. Pastovus darbas, gera mokestis.
Atsišaukite
5300 S. WESTERN AVE.

RANKOMIS TROKERIŲ
ASSEMBLERS
SHIPPING KLERKO
EXCEL MOVIE PRODUCTS
4232 W. Drummond

STENOGRAPHER
GOOD SALARY
Excellent opportunity for the right person.
Apply immediately to
MR. SHORTINO
CADILLAC GLASS CO.
900 W. Cermak Rd.

MOTERŲ
FINISHERS
PROSŲ OPERATORIŲ
FEEDERS — FOLDERS
Patyrimo Nereikia
HOME CRYSTAL LAUNDRIES
4204 S. Western Ave.

JAUNŲ MOTERŲ
16 iki 25
Dirbti dienomis ar vidurnaktiniam šifte. Gera mokestis, pastovūs darbai mūsų Rotogravure dirbtuvėje.
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4601 W. Belmont

Iškils į dangų

New York. — Dr. Jean Picard, žymus mokslininkas, mano antrą kartą iškilti į stratosferą didžios pūslės pagelba. Tikisi iškilti 20 mylių.

PITTSBURGH'O LIETUVIŲ ŽINIOS

North Side

Spalių 6 d. Šv. Gabrieliaus bažnyčioj moterystės sakramentą priėmė mūsų parapijos jaunuolis Steve Adams su Florence Meyernick. Nors skirtingos tautos, bet vienokios tikybos porelė gali tikėtis laimingo gyvenimo, ko jai ir linkiu. Jaunojo motina Mikalina Adams yra veikli mūsų moterų klūbo narė.

Pranas Levanas buvo sugrįžęs namo iš Suburban Hospital, bet už keletos dienų turėjo grįžti ton pačion ligoninėn ir jojo gyvybė randasi dideliame pavojuje. Vienas sūnus kareivis jau grįžta iš Pacifiko, o antras Scott, Ill. stovykloje buvo parvykęs tėvo atlankyti ir už poros dienų turėjo važiuoti atgal kempėn, kur priseis dar gal visus metus išbūti.

Spalių 7 d. parapijos komitetas susirinko pasitarti apie tolimesnę veiklą bažnyčios naudai. Padaryta du svarbūs nutarimai: įvesti bažnyčioj vokelius nuo Naujų Metų ir auginti fondą nupirkimui namo šale bažnyčios. Kad padarius pradžią tam fondui nutarta kartu su Moterų Klūbu suruošti vakarienę lapkr. 18 d. ir paskleisti porą šimtų kalakutų laimėjimo knygučių. Komiteto susirinkiman buvo atėję Moterų Klūbo valdybos narės: Rumbauskienė, Šimkienė ir Katkienė. Kur vienybė, ten galybė. Atverčiamas naujas lapas northsaidiečių darbuotėje.

Bridgeville

Lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d. Chicagoje įvyksta Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas. Tenai bus atstovaujamos visos didesnės lietuvių kolonijos. Laikas ir mums susirūpinti savo delegato kelione į tą svarbų lietuvių susivažiavimą. Gyvename šiurpulingus laikus. Mūsų tėvų žemė yra pavergta kraugeringų Maskvos budelių. Nuo mūsų apsukrumo, pasiaukojimo ir vieningos akcijos daug priklauso mūsų tautos žmonių apgyvento krašto likimas. Budėkime ir veikime.

Sunkiai serga Kazimieras Stankus iš Morgano, savininkas gražios farmos, pilnos visokių gėrybių. Jo du sūnūs ką tik grįžo iš kariuomenės: Leonas iš Europos ir Jonas nuo Pacifiko salų. Džiugu tėveliui, susilaukus savų vaikų, bet būtų dar linksmiau, jei skausmų suspaustam nereiktų gulėti lovoje. Praeitą savaitę kun. A. Jurgutis aprūpino Kazimierą šv. sakramentais.

Bažnyčios papuošimui Margarita Papeikytė paaukojo dešimts dolerių.

Jugoslavijos Karalius Nesulaukia Atsakymo

Jugoslavijos Karalius Petras sakė jis prašė Valstybės Sekr. Byrnes ir Užsienio Min. Bevin stoti už atidėjimą rinkimų Jugoslavijoje iki ateinančio pavasario, ir tuojau pasiųsti alijantų militarinę misiją ten su teise raportuoti apie vidujinę padėtį.

Jaunasis karalius pripažino, kad jis negavo jokio atsakymo į savo prašymą.

BRITAI IŠSIŽADĖJO SAVO UNIJOS VADŲ

Masmitingas 10,000 streikuojančių uosto darbininkų užginčijo unijos vadų raportus, kad jie pirmadieny sugrįš į darbą, ir išnešė "nepasitikėjimo" rezoliuciją prieš unijos sekr. Joseph Donovan, kuris anksčiau pranašavo, kad unijistai baigs streiką.

Kas juokiasi iš kitų nelaimės, tenelaukia pagelbos savo nelaimėje.

DETROIT, ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

sų lietuvių yra pareiga, kiek galint, naujų narių gauti BALF 76 sk. Ne tik patiems reikia prisirašyti, bet ir svetimtaučius prie to pritraukti.

Lapkr. 8 d. Kareivių Rėmėjų iniciatyva Detroit Institute of Arts rengiamas Detroite nepaprastas koncertas, kurio programą išpildys pagarsėję dainininkai: **Suzana Griškiūtė ir Rapolas Juška.** Pirmas tos rūšies Detroite bus koncertas. Du artistai dainuos lietuvių dainas. Komisijos pirm. O. Kratavičienė su visa eile gerų darbuotojų: E. Molienė, V. Marazienė, S. Douvan, A. Savickienė, V. Stepulionienė, H. Kapres, I. Atkočiūnienė, J. Ambrose ragina detroitiečius ir apylinkės lietuvius iš anksto bilietus įsigyti.

Detroito Liet. Organizacijų Centras jau siuntinėja laiškus dr-joms bei kuopoms kviečiant išrinkti atstovus į centro susirinkimą, kuris įvyks lap. 9 d., buv. Lietuvių salėj. Kun. I. F. Boreišis praeitą sekmadienį bažnyčioj nuoširdžiai paragino drjas, kuopas išrinkti atstovus į tą susirinkimą, kuriame bus tartasi dėl Visuotino Lietuvių Kongreso Chicagoje.

Juozas Jackson su Mrs. Kireliene rugsėjo 30 d., Šv. Petro bažnyčioj kun. V. Masevičiaus surišti moterystės ryšiu. Laimės naujam "stone".

A. a. Antanas Brazaitis mirė spalių 1 d. Palaidotas iš Šv. Petro bažnyčios. Kun. V. Masevičius pasakė lietuvių ir anglų kalbose pamokslą. Palaidotas spalių 4 d. Šv. Kryžiaus kapuose. Paliko nuliūdime žmoną Viktoriją ir 4 vaikus. Į šermenis buvo atvykę Viktorijos motina Ieva Petrauskienė su dukterimis Elzbieta ir Helena iš Wilkes Barre, Pa., taipgi ir Marijona Tarutienė, velionio pusseserė.

Viktorija Brazaitienė dėkoja kun. V. Masevičiui už rūpestingumą ir visiems kas tik kuo prisidėjo prie šermenų. Sūnus Jonas prieš kelis metus "Draugą" platino prie Šv. Petro bažnyčios. Dabar užimtas mokslu.

V. Brazaitienė darbuojasi parapijoj, parengimuose ir remia kilnius lietuvių darbus. Koresp.

Platinkite "Draugą"

Marijonų Misijonierių Veikla

Spalių 14-16, Cleveland, Ohio. Šv. Jurgio bažnyčioje. 40-tės atlaidai, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Spalių 14-16, Wilkes-Barre Pa., Švč. Trejybės bažnyčioje, 40-tės atlaidai, kun. Jonas J. Jakaitis.

Spalių 21-28, Lowell Mass. Šv. Juozapo bažnyčioje, rekolekcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Gruodžio 16-26, Baltimore, Md., Šv. Alfonso bažnyčioje. kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 11-17, Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, rekolekcijos, kunigas Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18-31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaičių misijos kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 25-31, Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Balandžio 1-7. Pittston, Pa., Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Balandžio 1-14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaičių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC. ir kun. Antanas Mažukna, MIC.

Balandžio 8-14. Chicago Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Balandžio 15-21, Chicago, Ill., SS. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Nekaltas nušautas žmogžudžio ieško

Oshkosh, Wis. — Policija stropiai ieško žmogžudžio, kuris per klaidą nušovė visai nekaltą Lawrence Smith, stovėjusį šalia savo automobiliaus. Žmogžudys atpažinta iš Wilkes Barre, Pa., taipgi ir Marijona Tarutienė, velionio pusseserė.

Aišku kai ant delno

Prašau ant savo bolševikais kvepinčio delno išeksperimentuoti man vieną rokundą, kurios daugelis bolševikų nežino. Savo tarpe, net mitinguose jie dažnai šneka apie prastą svieto parėdką, tai yra apie nelygybę. Nesenai net gazietoj pats bolševikų dragon'as Pruseika griežė dantį ant kunigų, vyskupų, popiežiaus ir paties Dievo. Girdi, kunigai kalti, ypatingai Šv. Jurgio parapija, kurioj bolševikai susisukę šiltą guštą, kad ant svieto nėra lygybės parėdko. Esą. Dievas visus lygiais pagimdė, o žiūrėk, vienas jų turtingas, namą turi, armabilium važinėja, gi kitas jo tavorščius biednas, Medisono stryto namų kampus nugara trina ir saidvokus sedyne šlifuoja. Patlumočyk mums, ir drg. Pruseikai, delko taip yra ant svieto?

Ruskyj Litovščyk

Tiesą, Ruskyj Litovščyk, sakai, kad Dievas visus pagimdė lygybėje. Bet mano delnas maniai dyvijas, kad toks jūs dragonas Pruseika negali ištlumočyti menkos rokundos: delko ant svieto nėra lygybės. Padėsiu ant delno tik vieną priklodą ir tamstai bus aišku.

Mano kaime vienais metais gimė, sykiu augo ir užaugę sykiu į Ameriką atvažiavo Tamošius Kunsakas ir Jeronimas Kundaras.

Vos koją įkeles į Dėdės Samo žemę, Jeronimas Kundaras pradėjo figeriuoti, kaip čia prasimušus į gyvenimą šalyje, kur yra visokiausių progų.

Pirmiausiai jisai po darbo vakarais sėdo ant škulės suolo, kad pramokus angelsko liežuvio. Paskui pradėjo pedlevoti smulkiais daiktais. Vėliau užsidėjo mažą biznelį. Ir šiandie tasai Jeronimas, brač, turi didelį biznį, gražų namą, žmoną, vaikus ir gyvena, bolševikiškai keikiant, kaip kapitalistas.

Gi Tamošius Kunsakas atvykęs čia savo jaunystę praleido skystbuzėse, kur susipažino su vadinamais cicilikėliais, perėjo į jų vierą ir pradėjo "svietą lyginti". Juo daugiau jis dėjo pastangų svietui lyginti, tuo labiau jam gyvenime nesisekė. Pagalios visiškai nusmuko. Šiandie pamatytumet Tamošių, tikrai pasigailėjimo vertas žmogus — prasigėręs, nusigyvenęs... Prisiminus Jeronimą, jis ir jį keikia, kaipo kapitalistą, parazitą, kitu prakaitu susikrovusį sau turtą. Ir jis labai norėtų, kad į Ameriką ateitų Stalinas ir Jeronimo turtą padalintų tarpe judviejų.

ATYDA!
MES TAISOME IR PILNAI GVARANTUOJAME
REFRIGERATORS
WASHING MACHINES
VACUUM CLEANERS
Taipgi Perkam ir Parduodam
Washing Machines,
Refrigerators,
ir Vacuum Cleaners
—TELEFONAS—
Polar Refrigeration
ARMitage 3979
Service

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDŽIOMS ŽAIZDOMS IR ODOS IŠBERIMAMS
Kenčiantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai sėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegot. Kuomet žaizdos pradeda niežti ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinimui skausmo ir niežėjimo tų senų, atdarų ir skaudžių žaizdų.

Jo atgaivinančios ir skausmą prašalinančios ypatybės suteiks Jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras ir skaudžias žaizdas. Vartokite jį ir gal skaudiems nudegimams, šašų ir sutrūkimų prašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdina vadinamą Athlete's Foot deriną ir niežėjimą, sustabdo jo plėtimąsi sulaiko nuo odos sudžiūvimo ir sutrūkimo tarp pirštų; geras ir saugos, trūkstančios odos niežėjimui, nuo darbo išberimams ir kitoms odos negalėms iš lauko pusės.
LEGULO OINTMENT parsiduoda po $1.00, 1.75, ir 3.00.
Siųskite Jūsų Money Orderį tiesiog į:—
LEGULO
1941 No. Pulaski Rd.
Dept. D. Chicago 39, Ill.

PASKOLOS YRA DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ PAS MUS

Pirkite Karo Bonų
Šios Paskolos Yra Daromos — Statybai, Remontavimui, Refinansavimui — ANT LENGVŲ MĖNESINIŲ IŠMOKĖJIMŲ! Pasinaudokite Žemoms Nuošimčių Kainoms.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5.000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.
— 47 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL. — CALUMET 4118 Joseph M. Mozeris, Sec'y. 3236 S. HALSTED ST.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays, by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago & Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Rusai Likviduoja Pabaltijo Tautas

DAUG AMERIKIEČIŲ BUVO SUKLAIDINTI

Maskvos agentų varoma propaganda Jungtinėse Valstybėse tiek buvo (ir tebėra) stipri, kad ji daug žmonių suklaidino. Daug kas patikėjo net tam, kad diktatorius Stalinas, kurio valdymo ir žmonių persekiojimo metodai yra taip žiaurūs, kaip ir Hitlerio, yra "demokratas". Maskvos propagandistams pavyko kai kuriuos įtikinti, kad kruvinoji bolševikų diktatūra arba gryniausioji totalitarinė valdžios sistema yra "pavyzdingiausia demokratija" pasaulyje. Be to, daug lengvatikių pradėjo manyti, kad bolševikiškosios Rusijos imperialistiniai užsimojimai sutriuškinti visos eilės tautų laisvę ir nepriklausomybę, tai jų "išlaisvinimas", jų "apsauga" ir kad jų įvedamasis "raudonasis fašizmas" į jų okupuotuosius kraštus yra "tikroji demokratija".

KĄ PATYRĖ AMERIKIETIS ŽURNALISTAS?

Šitaip dalykams esant, labai gerai daro toji Amerikos spauda, kuri imasi rimtesnių žygių teikti teisingas informacijas ir apie šiandieninį Rusijos gyvenimą ir iškelti viešumon baisųjį terorą, kokį Maskva įvedė savo okupuotuose kraštuose — Baltijos valstybėse, Lenkijoj ir Balkanuose.

Šiuo žvilgsniu nemažai dabartiniu metu pasitarnauja žurnalistas Hal Foust, kuris dabar gyvena Švedijoj ir rašo straipsnius Chicago Tribunui ir kitiems laikraščiams, gyvais faktais įrodydamas, kas šiandien darosi Suomijoj, Lietuvoj, Estijoj ir Latvijoj. Jis žino, kas dedasi Suomijoj, nes ten gyveno; jis žino, kas dedasi Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj, nes turėjo smulkmeniškus pasikalbėjimus su šimtais pabėgėlių nuo bolševikiškojo teroro.

ESTŲ ŽUDYMAS

Vakarykščiame straipsnyje p. Foust nušviečia, kas šiandien dedasi Estijoj. Savo straipsniui davė šiurpulingas, bet teisingas antraštes: **"Refugees tell how Russia is killing Estonia"** (Tremtiniai pasakoja, kaip Rusija užmuša Estiją); **"Many shot or deported in red reign of violence"** (Daug sušaudyta ar deportuota raudonųjų siautėjime).

Straipsnio autorius pažymi, kad Estija, kuri per tūkstantį metų buvo kaimynų užpuldinėjama ir po daugelio karų išliko gyva kaipo tauta, šiandien yra rusifikuojama ir Stalino galutinai likviduojama. Pavyzdžiui jisai nurodo, kad 1939 metais Estija turėjusi 1,150,000 gyventojų, o po vienerių metų raudonųjų siautėjimo nė pusės to gyventojų skaičiaus (tai yra estų tautos žmonių) nebeliko.

GYVENTOJŲ DEPORTAVIMAS

Deportacijos programa Baltijos valstybėse vedama piačiu mastu. Daug lietuvių, latvių ir estų esą sugrūsta Leningrade prievartos darbams uostuose. Jie laikomi barakuose ir maitinami lygiai taip, kaip ir kaliniai Rusijoj yra maitinami. Juos akylai saugoja raudonarmiečiai.

Tarp kitko, yra paduodamas pavyzdys, kaip bolševikai išveža žmones. Naktimis žmonės yra grūdami į rusų laivus Talino uostuose ir tie laivai, prigrūsti nelaimingųjų estų, išnyksta nakties tamsumoje.

Talinas, Estijos sostinė, kuris prieš karą turėjo 130.000 gyventojų ir tik 600 rusų, dabar ten rusų esą 10 vienam estui. Talinas virsta rusišku miestu.

Šiurpulingas yra Baltijos valstybių gyventojų likvidavimo procesas. Hal Foust iš daugelio šaltinių patyręs, kad rusai be jokių ceremonijų sušaudo buvusius Baltijos valstybių valdžios pareigūnus, patriotus ir, apskritai, šviesuniją. "Ūkių ir dirbtuvių savininkai, mokslininkai ir profesijų žmonės, bet kas su baltu kaklu nierium buvo apsupti ir deportuojami."

RUSIJOS GILUMON

"Toliau, informacijos paduoda, visi iš pajūrių buvo gabenami į rytus. Jie pasakoja, kad tie, kurie priešinosi, buvo sušaudyti ir šautuvais mirtinai daužomi. Evakuacijos traukiniai keliavo į darbininkų koncentracijos stovyklas, į Rusijos gilumą. Pranešama, kad šeimos buvo perskirtos. Deportuojamieji buvo paskirstyti į vyrų ir moterų būrius, kurie tinka fiziškam darbui ir vaikų ir senų žmonių grupes, netinkančias sunkiam darbui.

BALTIJOS KRAŠTAI PAVERČIAMI UBAGYNAIS

"Pramonės ir prekybos įstaigos buvo konfiskuotos ir valstybės nusavintos. Visi ūkiai, turintieji daugiau kai 75 akrus, taip pat buvo konfiskuoti. Tie ūkiai turėjo būti išdalinti rusų valstiečiams ir keliems estams komunistams, kaipo valstybės nuomininkams. Yra nacionalizuojami ir mažesni ūkiai".

Pranešama ir tai, kad rusai išgabena iš Baltijos kraštų arklius, karves, kiaules ir avis. Vienu žodžiu, tuos kraštus ubagynais paverčia.

VIENINTĖLĖ SAUGI ESTŲ KOLONIJA

Žurnalistas Hal Foust savo straipsnį šitaip baigia: **"Vienintėlė saugi estų kolonija — iš apie 30,000 tremtinių — palieka Švedijoj. Suomijoj net estų našlaičiai, kuriuos buvo adoptavę suomiai, yra deportuojami į Rusiją".**

Tokį tai vaizdą iš Estijos ir kitų Baltijos kraštų šiandieninės būklės piešia amerikietis žurnalistas. Tasai vaizdas yra nepaprastai liūdnas ir skaudus.

Mums jau 1940-1941 m. buvo aišku, kad raudonasis fašizmas užsimojo sunaikinti lietuvių, latvių ir estų tautas, bet dabar jau ir Amerikos žurnalistai patyrė Maskvos tikslus ir tų tikslų siekimo metodus. Ir labai gerai, kad jie savo pergyvenimus ir patyrimus perduoda plačiai Amerikos visuomenei, kurios žymi dalis "raudonojo fašizmo" agentų gerokai yra suklaidinta.

APŽVALGA

Susidomėjimas Am. Lietuvių Kongresu

Gauname pranešimų, kad visose lietuvių kolonijose yra didelio susidomėjimo visuotinu Amerikos Lietuvių Kongresu. "Garsas" paskelbė, kad LRKSA Vykdomoji Taryba nutarė siųsti atstovus į seimą ir auką paskyrė; Waterbury, Conn., Federacijos skyrius atstovais išrinko kun. J. Valantiejų ir komp. A. Aleksį (ir aukų kongresui liet.-katalikų draugijos sudėjo: iš Naujosios Anglijos į kongresą atvyks mūsų veikimo veteranai kun. Pr. Juras ir kun. K. Vasys; Pittsburgh, Pa., draugijos net specialę konferenciją kongreso reikalais šaukia; A. L. R. K. Federacijos valdyba nutarė išleisti aplinkraštį kongresą užgiriant; L. Vyčių seimas ir Moterų Sąjungos centras stoja už kongresą ir bus stipriai atstovaujami. Ir visur kitur jaučiamas didelis susidomėjimas visuotinu Lietuvių Kongresu, kuris šaukiamas tam tikslui, kad užstoti už šventas Lietuvos žmonių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

★

Nauja Knyga

Amerikos Lietuvių Tarybos užlaikomas LAIC šiomis dienomis išleido Lietuvos nepriklausomybės bylai ginti reikalingą ir naudingą knygą tokiu pavadinimu: **"Lithuania in a twin teutonic clutch"**. Ją parašė adv. K. Jurgėla, kun. dr. K. Gečys ir Simas Sužiedėlis. Knyga iliustruota dviem žemėlapiais, parašyta moksliškai, bet populeriai. Joj labai vaizdžiai yra nurodomi lietuvių-vokiečių santykiai. Jos kaina vienas doleris. Užsisakant reikia rašyti — Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Mes patariame skaitytojams šią knygą įsigyti. Bus tikrai naudinga ir patriotingai pasielgta, jei ją nupirksite ir savo pažįstamiems žymesniems amerikiečiams kaipo dovaną įteiksite.

★

"Laivo" Sukaktis

Išimtinai religinio turinio savaitraštis "Laivas" šiemet mini savo gyvavimo 25 metų sukaktį. Ta proga, kiek girdėjome, bus išleistas keleriopai padidintas numeris ir, be to, suruoštas gražus bankietas. Sukaktis minėtina, nes mūsų Amerikos lietuvių religiniame gyvenime savaitraštis "Laivas" vaidina svarbų vaidmenį.

★

Po kelių savaičių prasidės U. S. Pergalės Bonų vajus. Atsižvelgdami į šio vajaus svarbą, gerai prie jo prisirengkime.

Trumpai

Rinkimai Europoje Ir Sovietų Rusija

Rašo NAP

Turimomis žiniomis Rusijoje vasario mėnesį įvyks rinkimai. Tuo laiku Stalinas vėl turės būti renkamas, ir, be abejo, bus išrinktas, jeigu pats neatsisakys, paduodamas kaipo priežastį savo prastos sveikatos stovį.

Šiuo momentu, dar prieš naujus metus, įvairiose Europos šalyse, ypatingai rytinėje Europoje rengiamasi prie rinkimų. Tose vietose kaip tik viešpatauja komunistai. Rinkimai, tiesa įvyks, bet tai bus tikros komedijos. Kaip įvyko Lietuvoje. Latvijoje ir Estijoje, panašiai įvyks ir šiuose rinkimuose.

★ ★ ★

KLAIDINGA LAISVĖ

Komunistai savo dviveide propaganda vienaip kalba, kitaip gyvenime elgiasi. Paimkime, kad ir slaptų balsavimų laisvę. Balsavimas, kad ir slaptas niekados nebus laisvas, jeigu kandidatų sąstate randasi tik vien s partijos kandidatai.

Jeigu Rusija galėtų tikėtis, kad rytinėje ir centralinėje Europoje laimėtų rinkimus, tai patys komunistai pirmieji pasisakytų už laisvus rinkimus. Faktas, kad Rusija nepildo savo prižadėjimų ruošti laisvus ir bešališkus rinkimus tose šalyse, kurios randasi po sovietų politišku ir militariniu jungu, aiškiai įrodo komunistų silpnumą.

★ ★ ★

MAŽAI KOMUNISTŲ

Visi ženklai rodo, kad Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje ir Lenkijoje komunistų organizacija yra nusilpusi. Atviruose, laisvuose ir slaptuose rinkimuose šiose šalyse, raudonieji gautų tiktai nuo 15 iki 30 nuošimčių balsų, anot įvairių patikimų stebėtojų.

Pats faktas, kad atidėti rinkimai, kai viskas jau buvo paruošta, įrodo, kad Rusija nenori laisvų rinkimų. Anglams ir amerikonams pareikalavus, kad rinkimai būtų demokratiški, o ne raudonai fašistiški, Rusijai sudarė keblumų, negalint pravesti savo jau iš anksto pastatytus kandidatus, tad rinkimus atidėjo.

Todėliai šiandien aiškiai matyti, kad Maskva pasitenkina tose šalyse įvesdinti laikinas komunistines vyriausybes ir tokiu būdu kuo ilgiausiai atidėti rinkimus.

Washington. — Kariuomenė palikosavo 80 milijonų svarų sviesto civilių vartojimui, pranešė Ūkio Departamento pareigūnas. Manoma, kad toks kiekis žymiai sumažins dabar nustatytą 12 raudonų punktų už svarą.

VAIDILUTĖS ROMANAS

TĖVIŠKĖ

ANTROJI DALIS

L A B O R E M U S

(Tęsinys)

Nepastebėjo, kad pakeliui į stotį nesutiko nė vieno vežėjo, nei tramvajaus, nei gatvių šlavikų; kad mieste viešpatavo nepaprasta tyla. Atsipeikėjo, pamatęs stotį, kurios visame frontone stypinėjo žmonės. Nustebo įėjęs į salę su uždarais kasų langeliais ir labiau nustebo išėjęs į peroną.

Vienas šalia kito stovėjo traukiniai pilni žmonių, po peroną blaškėsi su ryšuliais ir bagažu įvairaus luomo ir amžiaus keleiviai, šūkaudami ir dejuodami...

— Kas atsitiko? — paklausė Daugėla geležinkelio žandaro.

— Streikas... Visuotinis streikas.

— Traukiniai neina?

— Sustabdyti.

— Kada eis?

— Nežinia... Nuo septintos valandos ryto visoje Rusijoje visuotinis streikas. Revoliucionierių darbas. — sumurmėjo nueidamas.

Klemensas grįžo pėsčias tiesiog į redakciją. Bet ir ten nerado nieko. Tarnas pranešė jam, kad streikuoja visi — ir spaustuvė, ir redakcija, ir visos Petro Nėrio įmonės, o jis pats esąs kažin kur prie savo tiltų statybų provincijoje.

XVI.

Nė vienas žmogus nematė, kaip užgeso ponas Norvaiša.

Jo senas, ištikimas tarnas Jonas, padėjęs jam, kaip visuomet, tą vakarą, tuoj po vakarienės, nusirengti ir atsigulti, visa sutvarkęs, visas duris patikrinęs, dar kartą įkišo savo žilą galvą į savo pono kabinetą. Iš ten, pro atdaras duris į miegamąjį, pamatė ant grindų išblaškytus laikraščius ir, tyliai įselinęs, surankiojo ir sudėjo juos ant kėdės, šalia lovos. Bet išsitiesęs pamatė plačiai žiūrinčias savo pono akis ir sustojo laukdamas įsakymo.

— Ar ponui ko reikia? — paklausė nieko nesulaukęs.

Kurčia tyla pasakė jam viską.

Nedrąsiai priglaudė tarnas savo virpančią ranką prie sunertų ant krūtinės pono rankų ir, jų sustingimą ir šaltį pajutęs, ūmai atsitraukė. Tuoj vėl prisiartino ir šūktelėjo, lenkdamasis prie pat ausies, paskui prie lūpų, ir graudžiai pro ašaras suriko, žiūrėdamas į sustingusias akis.

— Ponuli mano! Nejaugi palikai! — sudejavo klaupdamasis prie lovos ir garsiai kukčiodamas.

Atsakymo nebuvo.

Atsistojo, persižegnojo, peržegnojo savo poną ir, rankas suglaudęs, kreipėsi į Aukščiausiąjį.

— Viešpatie! Prigiausk jo sielą!.. Ji buvo skaisti ir gera!..

Patupčiojo, nebežinodamas, kas daryti. Žinojo, kad reikia skubėti į dukterį, bet jam rodėsi, kad jo prievolė yra užvožti tas geras, pilkas akis.., kad taip panelei bus lengviau. Tačiau nedrįso, pamanęs, juk tai jos teisė... jos ranka brangesnė, artimesnė.

Nieko nekeisdamas, tik nugnybęs žvakės dagtį... paprastos stearinos žvakės, kuri žibėjo ant naktinio stalelio, tyliai išėjo. Pakeliui uždegė valgomajame kambaryje lempą, perėjo per salioną ir tyliai pasibeldė į Reginos kambario duris. Pakviestas įėjo ir rado ją prie rašomojo stalelio.

— Eime, panele pas poną, — pasakė visiškai ramiai ir paprastai.

— Kodėl? — paklausė pašokdama nuo kėdės. — Jonai! O Jėzau Marija!.. Kodėl!? — suriko tverdama senelio pečių.

— Nieko, panelyte... Eime, — ramino, suimdamas jos rankas.

(Daugiau bus)

10,000 BONKŲ

• DEGTINĖS • GIN
• BRANDĖS • VYNO
• RUM'O • KORDIALŲ
• KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALĖMIS KAINOMIS

NATHAN KANTER "Lietuviškas Žydukas"

Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.

Phone: YARDS 6054

Remkite ir platinkite dienraštį "Draugą".

Rašo K. V. Reičiūnas

Prancūzų Socialinės Savaitės

Socialinė Savaitė įkurta Lyon'o mieste 1904. Jos tikslas yra supažindinti intelektualinį elitą su bažnyčios socialine doktrina, kurti socialines institucijas tos doktrinos propagandai. Jos šūkis, socialinės studijos katalikiškam veikimui. Tai galima pavadinti skrajojančiu universitetu. Laike 40 metų tos savaitės egzistavimo surinkta neįtikėtas turtas socialiniam bažnyčios mokslui. Šioji savaitė įvyksta 32-ji ir buvo veik visuose didesniuose Prancūzijos miestuose.

Galima peržiūrėti bendrus bruožus temų, kurios buvo nagrinėjamos ir pasiekti rezultatai —

1. Lyon'e buvo nagrinėta nuosavybės klausimas bažnyčios doktrinos šviesoje ir atlyginimo problema reikalinga darbininkų gyvybės palaikymui. Pirmoji tema nušviečia žemės gėrybių paskirstymą žmonių giminei, antroji nurodo principus darbininko teisės į atlyginimą. Tai buvo pirmieji pagrindai krikščioniškos sociologijos ir ekonomijos. Kiti profesoriai laike šios savaitės nagrinėjo socialinį draudimą, darbininkų pensijų klausimą, profesinias organizacijas ir t.t.

Kadangi pirmasis bandymas labai gerai pavyko, tai komitetas nutarė šį darbą tolian tęsti.

1905 metais Orleane organizuotoje socialinėje buvo padaryta labai rimtų deklaracijų, kurios šiandien dar yra aktualios. "Mes norime, kad visų būtų sąžiningai kreipiama dėmesio į katalikybę iš socialinio atžvilgio. Patiems gerai pažinti krikščionybės moralę ir mokėti kitiems perduoti krikščioniškas sociales dogmas." Šioje antroje sesijoje Popiežius atsiunčia laišką laimindamas tos savaitės darbus.

Ši savaitė vyksta kas metai išskyrus tam tikras nenumatytas kliūtis.

2. Rezultatai laike 40 metų įvykusiose 31 savaites turi didelės tautinės ir net tarptautinės vertės, nes jose dalyvauja atstovai daugumos katalikiškų kraštų.

Socialinės savaitės darbus reikia vertinti iš kelių atžvilgių: pirmiausia ji per savo monografines bei doktrinalines paskaitas sudaro geriausią krikščioniškos socialės informacijų šaltinį.

Tuo pačiu laiku ji įpareigoja sąžiningai iki smulkmenų pažinti socialinį bažnyčios mokslą, ji pritaikinti įvairiems žmonių reikalams. Tuo būdu ji yra pažadintoja tikėjimo, duodanti katalikams energijos, entuziazmo.

Per savo socialiniai doktrinalinius nurodymus ir per kontaktus užmegstus praktiškai ji išvystė savo socialinį veikimą, nustatė gaires savo apaštalavimo dirvai, ji pažadino socialinį veikimą.

Jos atgarsis atsimuša ir užsieny. Daug katalikiškų kraštų ruošia socialines savaites: Belgija, Ispanija, Olandija, Austrija, Italija, Šveicarija, Lenkija, Kanada, Meksika ir Uragvajus.

Reikia priminti, kad jų dėka katalikai gali prisiartinti prie įvairių organizacijų, sąjungų. Jos davė impulsą įkurti socialinę pirkėjų lygą, anonyminę nejudomų turtų kreditinę draugiją ir pigiųjų butų statybos draugiją.

Ji mobilizuoja savo tarnybon žymiausius žmones iš teisės, sociologijos, ekonominės politikos, teologijos, filosofijos.

Šv. Tėvas ir Prancūzijos episkopatas, nesigaili šiai garbingai institucijai savo dvasinės palaimos, panegyrikų, nes joje mato tiek praeities, tiek ateities didelį pasisekimą.

ŠV. TĖVO ATSTOVAS PIRMININKAUJA PIRMOSIOMS MANIFESTACIJOMS SOCIALINĖS SAVAITĖS

Pirmadienis 30 liepos diena 32 sesija Socialinės Savaitės buvo atidaryta Tulūzoje Šv. Stepono bazilikoje atlaikant apaštališkui Nuncijui šv. Mišias, trone pastebima: Mgr. Saliege, vyskupas Tulūzos vyskupijos ir jo pagelbininkas. Pilna nava katalikų inteligentų, įvairių kat. akcijos vadų.

"Visuomenės reformacija ir žmogaus asmenybės išvadavimas" — tai šios savaitės tema, kuriai pats vietos vyskupas Mgr. Saliege laikė šv. Evangelijos pasako kalbą perpildytą tikėjimo, doktrinos, gailestingumo žmogaus asmenybei. J. Ekscelencija pradeda žodžiais Kristaus "Ką žmogui padėtų jei visa laimėtų, o savo sielą pražudytų". Socialinė Savaitė vykdo šiuos žodžius ir kito daugiau nieko. Mišioms pasibaigus visi persikelia į Jėzuitų kolegiją vad. Cacusou."

P. Karolis Flory 10 val. 30 m., naujas pirmininkas socialinių savaičių, nes senasis pirmininkas praeitais metais yra atsiskyręs su šiuo pasauliu, atidaro susirinkimą.

Nuotaikingas vaizdas. Tiek garbės nariai, tiek kiti klausytojai atvirame ore, apsaugoti nuo karštos Pietų Prancūzijos saulės šimtamečių medžių pavėsiu. Labai karšta, bet mažiau negu praeitą savaitę kalba Tulūziečiai.

Pirmieji žodžiai Karolio Flory tai panegyrika tiems, kurie prisidėjo prie pačios Prancūzijos išvadavimo. Pagarba Apaštališkam Nuncijui, kuris yra draugas Socialinės Savaitės nuo 1905 metų. Po trumpos įžangos, jis grįžta prie turinio Socialinės Savaitės. Jis primena, jog šioje savaitėje vyksta vaikščiojantis universitetas žmogaus asmenybės išvadavimui.

1. Istorijos bėgyje buvo daug skaudžių įvykių žmogaus išlaisvinimui. Renesanso humanizmas su savo naturalistinėmis tendencijomis.

SVEIKINA KARO DIDVYRĮ

Admirolas Chester Nimitz, pasižymėjęs kare su japonais, karštai sveikinamas New York gyventojų jam iškilmingai važiuojant Broadway gatve. (Acme-Draugas telephoto)

žinoma iki kokios bedugnės ši ekonominė naturalizmo forma atvedė žmoniją.

Naujoji humanistinė reakcija 19 šmt. pasireiškė dvejomis srovėmis: Socialistinė srovė, kuri dėl susidėjusių apystovų susidarė: ateistinis humanizmas ir socialinė katalikybė — pasireiškusi pilnu humanizmu.

Bažnyčios supratimu socialinė tvarka priimtina žmogaus socialiniams interesams patenkinti.

Asmens rolė pasireiškia tik visuomenėje. Čia sukeliama amžina lygsvaros problema dėl laisvės ir autoriteto.

2) BŪDAI IR PRIEMONĖS SOCIALINĖS SAVAITĖS

Iki didžiojo karo Socialinės Savaitės tikslas buvo iškirsti kelią ekonomistiniui liberalizmui, legaliniai apsaugoti darbininkus, išvystyti sindikatų draugijas, socialinis auklėjimas krikščioniškuose principuose.

Po didžiojo karo 1914-1918 problemų pozicija labai pasikeitė. Netvarka reiškiasi įvairiose valstybėse. Socialinė Savaitė turėjo garbės pasmerkti totalitaristinių režimų: komunizmo, fašizmo ir national-socializmo doktrinas.

3. ŠIANDIEN KOKIA PROBLEMA KYLA

Liaudies troškimai ribojasi vien tik pagerinimui materialinių sąlygų darbininkų pragyvenimui. Ji pramato reformos struktūrą, kuri turi organizuotis ekonominiam žmogaus gyvenimui patenkinti.

Socialinė Savaitė ištikima krikščioniškai doktrinai peruošia tik principus, projektus ir pritaikina pagal savo metodus.

2-JI PASKAITA

"Prancūzijos ekonominė padėtis ir darbininkijos gyvenimas" — Daniel Villey, teisių fakulteto profesorius.

Jis pradeda savo paskaitą poeto Peguy posakiu: "Socialinis klausimas — moralinis klausimas", nemažesnis ir ekonominis klausimas. Geras pažinimas ekonominės teorijos ir ypatingai pinigo sistemos, jų keitimo teorijos ir tarptautinės prekybos, be to komerciališkos statistikos yra būtina socialiniems klausimams išspręsti.

Prancūzų ekonominis gyvenimas labai nukentėjo laike šių dviejų karų. Darbininkija buvo paliesta bombardavimų, išvežimų Vokietijon, maitinimo stokos, trūkumų reikalingiausių daiktų savo pragyvenimo reikalams.

Pasisekimas visų reformų atstatymo gali būti tik laikinas ir labai ribotas. Vienintėlis būdas tai padidinimas produkcijos pagerinimui darbininkijos gyvenimo. Reikia sutraukinti ryšius su pasenusia Maltusianizmo ekonomine sistema ir sutikti vienbalsiai, kad yra reikalinga padidinti tautos produkciją.

Didesnei tautos gamybai reikalinga pramonę aprūpinti naujomis mašinomis ir įrankiais. Reikalinga yra daug dirbti ir kuo mažiausia suvartoti.

Kai kurių valstybių, pav. Rusijos net ir Prancūzijoje darbininkų sindikatai sumažino darbininkams atlyginimą iki minimumo, padidino darbo valandų skaičių pačios valstybės pratūrtėjimui. Tačiau darbininkijos sindikatai turi neužmiršti savo tikro pašaukimo ginti šventus darbininkijos reikalus, o neleisti išnaudoti darbo žmonių jėgos kad ir pačiai valstybei. Bažnyčios socialinė doktrina nėra tai religija kuo daugiausia gaminti, dirbti, taupyti, kaip kad komunistiniame režime, bet kad žmogaus balsas nebūtų užslopintas, kad jo teisė būtų ginama akivaizdoje jo interesų ir kad jo socialinė vertė būtų globojama.

Visai aišku viena Prancūzija negali atsistatyti. Ji turi turėti viltį ir kreditinę pagalbą iš užsienio. Vienintėlė Aliantų pagalba gali padėti atstatyti mūsų ekonominį gyvenimą. Vienintėlė patikrinta teisinga taika gali pagerinti darbo masių padėtį ir padidinti ekonominę produkciją. Šiandien prancūzų darbininko gyvenimo sąlygos nėra ir nebus palankios laimingam gyvenimui.

(Daugiau bus)

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Lygios Darbo Progos

Karo laike vis daugiau ir daugiau amerikiečių pradėjo matyti, kad diskriminacija prieš Amerikos piliečius dėl rasės, tikybos arba tautinės kilmės — diskriminacijos, kurios savaimi nepripažista pagrindines žmonijos teises — įvedė sąlygas tikrai pavojingas tautinei gerovei. Pastangos dėtos, ypač darbo dirvoje. — New Yorko valstybei praeitą žiemą įstatymas pravestas užbaigti diskriminacijas darbuose. Federal Fair Employment Practice Committee (FEPC) nors laikinai, sustabdė darbo diskriminaciją karo kontraktų industrijos kad tautos jėgos būtų iki aukščiausio laipsnio sunaudojamos.

DISKRIMINACIJA PRIEŠ NEGRUS

Negrai, kurie sudaro de šimtą dalį mūsų gyventojų labiausia reikalavo apsaugos. Per vieną metą 80 nuoš. visų skundų pasiųstų į Fair Employment Practice Committee buvo diskriminacijos prieš negrus. Tikybinė diskriminacija sudarė 9 nuoš. Daugiausia skundų gauta nuo žydų. Tautinės kilmės diskriminacija pakreipta į meksikiečius - amerikiečius. Nors skundai atėjo nuo italų, vokiečių, slavų darbininkų, kiniečių, japonų-amerikiečių, ir kitų.

DARBO PROBLEMOS

Nežinome, ką New Yorko valstija daro kasdink gautų skundų, nes jos darbų diskriminacijos įstatymas įėjo galėn tik praeitą vasarą. Bet Fair Employment Practice Committee buvo įsteigtas 1941 m. ir savo neseniai išleistame "First Report" (nuo liepos 1943 m. iki gruodžio 1944 m.) duoda savo patyrimus apie darbo problemas, kurios liečia Amerikos darbininkus, kurie priklauso prie mažumų grupių.

Fair Employment Practice Committee neturi teisės priversti žmones nediskriminuoti. Jos mažas štabas darbininkų bando perkalbėti. Visi skundai atsargiai studijuojami. Iš beveik 6,000 skundų per 18 mėnesių kuriam laikui raportas išduotas, apie 60 nuoš. negalėjo įrodyti jokios diskriminacijos. Visi kiti atsitikimai pasekmingai užbaigti.

PATYRIMAI RODO

1723 pasekmingai užbaigtų atsitikimai reprezentavo įvairių rūšių diskriminaciją. Pietų laivų kompanijos pradėjo samdyti negrus darbininkus, plieniniams darbams, ir balti darbininkai sutiko dirbti kartu su juodais produkcijos linijoj. Rytų išdirbėjai labai komplikuotų karo mechanizmų patyrimų rado, kad negrai irgi galėjo atlikti atsakomus darbus. Valdžios įstaigos priėmė mažumų grupių darbininkus Civil Service darbams. Unijos davė įsakymus vietiniams skyriams išnaikinti diskriminacijas.

Svarbus žygis buvo darbdavių nusistatymas sutvarkyti darbą, kad žydai ir kiti tikintieji žmonės galėjo užlaikyti savo šventes ir kitus tikybinius įpročius. Karo įstaigose kur rasiniai nesutikimai uždarė įstaigas, streikuojantieji prikalbinti grįžti prie darbo kol viskas sutvarkyta.

Pagal FEPC raportą visi išrišimai įvykdinti derybomis. Ir per 18 mėn. periodą, komitetas laikė tik 12 viešų išklausymų, kada visi liūdininkai sušaukti ir gavo progos išsiaiškinti.

KAIP VEIKIA FEPC

Sekantieji du atsitikimai parodo, kaip FEPC veikia. Birželio mėnesyj, 1944 m., FEPC New Yorko ofisą aplankė žmogus, kuris kreipėsi prie vienos karo įstaigos ir kiekvieną kartą darbas jam buvo atsakytas. Priežastis — jis buvo žydas. Jis pirmiau dirbo Brewster Kompanijai ir buvo gero patyrimo žmogus.

FEPC kreipėsi prie tos kompanijos viršininko, kuris pilnai ištyrė visą reikalą. Už kelių dienų šis žmogus pranešė FEPC, kad gavo darbą ir pilnai patenkintas.

Kita kompanija Philadelphijoje, Penn., įsakymą pasiuntė į United States Employment Service prašydama tik "baltų" darbininkų. FEPC sužinojo apie šį prašymą ir tuoj pradėjo tyrinėjimus. Pasiuntė specialų agentą į tą įstaigą, jis rado visokių nesusipratimų. Vieną kartą, kada ta kompanija pasamdė juodų darbininkų, visi balti atsisakė dirbti. Bet po kelių susirinkimų, ir išdėstymų visų darbininkų teisių, ir t.t., viskas ramiai užsibaigė ir kompanija pradėjo lavinti negrus sulyg nauju industrialių santykių departamentu.

FEPC buvo įsteigtas karo laike. Nieks nežino kaip ilgai egzistuos. Bet darbininkų lygių teisių klausimas yra toks svarbus taikos laike kaip ir karo. Ir pastangos buvo dėtos paskutiniame kongrese įsteigti FEPC kaipo pastovią įstaigą. Pats Prezidentas Trumanas prašė kongreso priimti reikalingą legislaciją, bet jis nutraukė posėdžius be apsvarstymo šio svarbaus reikalo.

FLIS

Naujos Valdžios Diplomatiniai pareigūnai

New York (ĮAIC) — Vietinės lenkų spaudos informacijomis, komunistų kontroliuojamos lenkų valdžios Varšuvoje pasiuntiniu Washingtone rengiasi būti Chicagoj universiteto profesorius O. Lange. Tas pats Lange, kuris, pereitais metais, kartu su pragarsėjusiu kunigu Orlemanskiu, važinėjosi su vizitu pas Staliną. Tuo tarpu, prof. O. Lange daro žygius iš amerikoniškos pilietybės pereiti į lenkiškąją.

2640 Sixteenth Street, Washington, D. C. esančius pasiuntinybės rūmus jau perėmė Varšuvinės valdžios Charge d'Affairs J. Zoltowski.

Numatoma, kad politiniais prof. O. Lange patarėjais bus dr. L. Rajchman, ir Alfred Faltor. Dr. L. Rajchman atstovauja varšuvinę valdžią UNRRA, o A. Falter yra savininku didelių nuosavybių Lenkijoje.

Streikos karštos

Hollywood. — Per paskutines penkias dienas čia įvyko du smarkūs susirėmimai tarp streikuojančių ir streiklaužių. Streikas eina jau 7 mėnesiai. Paskutiniame susirėmime 78 liko sužeisti, o 200 darbininkų tapo uždaryti vienoje studijoje.

Įgyvendinkite Lietuvišką Patarlę:—

"SAVAS PAS SAVĄ"

Tiesiog Jums Iš Mūsų Dirbtuvės

Pilną Patenkinimą ir Pirkite Ten, Kur Gausite Puikiausius Rakandus Už Prieinamas Kainas!

DABAR tai laikas pagrąžinti savo namus su geriausios rūšies RAKANDAIS. Mes turime didelį pasirinkimą, mūsų pačių išdirbimo, visokios rūšies klasiškų ir moderniškų rakandų. Pasinaudokite proga!

GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMA
UŽ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstančiai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. — Prie Progos Paklauskite Jų!

Archer Avenue Furniture Co.

— PARLOR SUITE IŠDIRBĖJAI —

4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

Telefonas — LAFayette 3516

Savininkas — JOE KAZIK—KAZIKAITIS

A and W RADIO SERVICE

WALLY J. BUDWIT ir ALEX BUDRIK, Sav.

Turime Visokių Radio Tūbų Pardavimui

Taisome Radios visokių išdirbysčių ir modelių. Taipogi parduodame naujus ir senus Radios už prieinamas kainas.

2102 W. 35th St. Tel. Lafayette 7022

(PRIE 35th ST. ir ARCHER AVE.)

Knygų Vajus Lietuviams Tremtiniams

Nuo senų laikų lietuvis siekė mokslo, šviesos, kultūros. Knyga jam buvo brangus turtas, išminties ir mokslo šaltinis. Lietuvio kaimiečio svajonė buvo savo sūnų ir dukterį išleisti į mokslą, atkelti jam vartus į kultūros lobynus.

Tą lietuvio žengimą į šviesą skaudžiai suardė ką tik pasibaigęs karas. Ypač sunkioje padėtyje šiuo atžvilgiu yra lietuviai tremtiniai Vakarų Europoje. Bet jie rankų nenuleido. Kad jaunieji lietuviai neliktų be mokslo, Lietuvos tremtiniai pradėjo organizuoti mokslo įstaigas. Dabar Vokietijoje jie jau turi penkiasdešimt vaikų darželių, šimtą pradžios mokyklų, dešimt gimnazijų, eilę liaudies universitetų ir kitokių švietimo organizacijų.

TREMTINIŲ BALSAS

Mokant vaikus, **reikia lietuviškų knygų, vadovėlių.** Šią spragą ypač opiai jaučia lietuvių vadai Vakarų Europoje. Vienas jų rašo laišką į Ameriką: "Vokietijoj" yra daug įvairaus jaunimo, yra mažų, pradžios mokyklos amžiaus vaikų. Tai ar negalima būtų jiems padaryti keletą vadovėlių, elementorių ar šiaip chrestomatinio pobūdžio knygelių, kad būtų iš ko juos lietuviškai pamokyti. Tai labai opus ir skaudus reikalas... Reikia visais būdais gelbėti jaunimas ir jis palaikyti."

Šiuo metu vienas iš svarbiųjų darbų yra parūpinti tų knygų lietuviams moksleiviams Vakarų Europoje. Tačiau ir suaugę pasigenda lietuviško rašto, savos knygos ir laikraščio. Išblaškyti po visus kraštus, dažnai jie savo laiškuose į Amerikos lietuvius pirmiau paprašo ne duonos ir ne drabužių, bet lietuviškos knygos.

Tokie prašymo balsai ateina iš visur kur tik yra lietuvių: iš Vokietijos, Austrijos, Italijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos ir kitur.

Atskirti nuo savo tėvynės, nuo savo žemės ir sodybų, nuo savo ir mylimų asmenų, tie žmonės bent knygos lapuose trokšta grįžti prie savo šalies upių, girių, laukų ir žmonių, kaip jucs yra apdainavę garsūs Lietuvos poetai ir pavaizdavę jos pasakotojai.

NAUJA DARBO DIRVA

Tad prieš visus laisvėje esančius lietuvius iškyla nauja darbo dirva: **suteikti knygų lietuviams Vakarų Europoje** — tiek moksleiviams, tiek suaugusiems, kad jie turėtų iš ko šviestis, dainas dainuoti, savo tėvų pasakas pasiskaityti ir bent iš knygos lapų tuo tarpu išvysti Lietuvą gražią, skaisčią, garbingą ir sykiu tiek daug iškentėjusią.

Imkimės darbo, nieko nelaukdami. Niekas kitas už mus jo neatliks; tai kiekvieno lietuvio uždavinys — **nunešti šviesos, lietuviškos knygos mūsų broliams ir seserims,** ištrėmime vargo dalią bevargstantiems.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, šalia medžiaginio rūpinimosi tremtiniais, imasi šios naujos pareigos ir **skelbia Knygos Vajų Lietuvių Tremtinių Reikalui.**

Lietuviui tremtiniui kiekviena sava knyga bus džiaugsmo ir paguodos šaltinis.

REIKALINGOS KNYGOS

Bet norime pabrėžti, **ko pirmoje vietoje reikia: aukokite visus lietuviškus mokyklų vadovėlius,** kaip skaitymų knygas, elementorius, priešmokyklinių vaikų paveikslus, knygeles, gramatikas, matematikos vadovėlius, istorijos, literatūros knygas, lietuvių klasikas, kaip Duonelaitį, Daukantą, Valančių, Žemaitę, Baranauską, Maironį, Pečkauskaitę, Vienuolį, Krėvę ir kitus.

Aukokite pasiskaitymų knygas, apysakas, poezijas, dainų rinkinius, o taip pat ir **tikybinę literatūrą.** Prie jų **pridėkite maldaknyges,** kad lietuvis katalikas turėtų iš ko garbinti Dievą savo tėvų kalba.

Jei kas turėtų rimtų žurnalų, kaip "Židinio", "Naujosios Romuvos" ir kitų, arba Lietuviškos Enciklopedijos, — visa tai būtų brangi dovana lietuviams Vakarų Europoje.

Lietuvių kalba paskutiniais metais buvo labai ištobulinta. Todėl šių laikų lietuviams jau netiktų knygos parašytos menka, pasenusia kalba: duokite savo broliui gerą knygą, bet ne kokią bevertę brošiūrėlę. Pasenusi, bevertė knygpalaikė lietuvio nepaguos, jo dvasios neatgaivins ir nepakels. Tai gali padaryti tik gera knyga, nors jos paviršius jau būtų ir aptrintas. Svarbu gražus, gilus turinys, mintys, o ne apdarai.

IŠGIRSKITE BALSĄ!

Išgirskite tremtinių lietuvių balsą: **duokite jiems knygų.** Peržiūrėkite savo lentynas, skrynias ir meskite akį į palėpę, gal ten yra užmestų gerų raštų. Tegul jie ten nedulkėja ir nedūlyja, nes jie labai, labai reikalingi tūkstančiams lietuvių.

Paskiri asmenys, mokyklos, draugijos, organizacijos, parapijos — visi kaip vienas į šviesos talką: rinkite knygas, aukokite jas ir kuo greičiausiai **siųskite į Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą,** kuris jas tuoj pristatys lietuviams

Jei kas turėtų ar žinotų ką turint didesnį kiekį bet kurios knygos, malonėkite pranešti — gal bus galima susitarti tas knygas nupirkti.

Šis lietuviškos knygos vajus skelbiamas nuo spalių 1 d. Visas lietuviams tremtiniams skiriamas knygas prašome siųsti tokiu adresu:

United Lithuanian Relief Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Visiems lietuviškos knygos aukotojams iš anksto reiškiame nuoširdžiausios padėkos žodžius.

BALF valdyba,
19 West 44th St.,
New York 18, N. Y.

VISA JŲ VILTIS AMERIKOJ

Žinia apie einamą Community and War Fund vajų yra apibėgus visus kraštus, kur tiktai randasi pabėgusių nuo karo. Kaip šiame atvaizde parodoma, tūkstančiai tokių nelaimingų akys atkreiptos ir mintys skrieja į Ameriką. Jie tikisi, kad bus sušelpti tų, kurie karo nematė. Nesuvilkime jų. Aukokime ir kitus raginkime aukoti.

Pakeitė Estijos Himną

New York (LAIC) — Bolševikų okupuotuose kraštuose vieton šimtmečiais kurtos savos kultūros yra skiepijama, vadinamoji, sovietiškoji kultūra. Nesiskaitoma net su pačiais brangiausiais tautai dalykais. Antai, Estijoje, jau panaikintas Estijos nepriklausomybės metais sukurtas himnas ir jo vieton įvestas "sovietiškos Estijos" himnas.

Darbo Žmonių Gyvenimo Sąlygos Sovietų Santvarkoje

New York (LAIC) — Rusų okupuotoj Lietuvoje įstatymai beveik žodis į žodį kopijuojami pagal Sovietų Sąjungos pavyzdį. Apie veikiančią Rusijoje įstatymdavystę darbininkijos Socialės apsaugos atžvilgiu, išsamų pranešimą duoda "Current History". Nuo 1930 m. spalių mėn. panaikina bedarbės apdraudą. 1940 m. birž. 26 d. uždrausta darbininkams ir tarnautojams pasitraukti be fabriko ar įstaigos direktoriaus leidimo. Nesilaikantiems to nuostato taikomos labai griežtos bausmės. 1940 m. spalių 2 d. išleistas įsakymas — kasmet mobilizuoti 800.000-1,000,000 berniukų (14-17 m. amžiaus) paruošimui amatų ir industrijos darbams dirbti. Baigę mokymą, kurs tęsiasi nuo 6 mėn. iki 2 metų, jie yra įtraukiami į Valst. Darbo Rezervą ir per 4 metus privalo tarnauti ten, kur bus paskirti. Šiuo įstatymu pasiremdami, sovietai gali padaryti didelę skriaudą ir lietuvių tautai, išveždami vaikus ilgiems metams į tolimus Rusijos kraštus.

1940 m. rugp. 19 d. dekretas atšaukė individinius darbo kontraktus specialistams. Vyriausybė gali juos skirti kur nori, neatsižiūrėdama į jų norus.

Mėnesinė darbininkų alga svyruoja tarp 110 ir 289 rublių. Žemės ūkio darbininkų atyginimas dar mažesnis. Tuo gi tarpu 1940 m. spalių 2 d. įvestas mokesnis už mokslą vidurinėse mokyklose 150-200 rublių, o aukštosiose 300-500 rublių. Neužsimokančius išskyrus negausų stipendijatų skaičių įsakyta iš mokyklų šalinti. Taip, kad eiliniams darbininkams vaikus į mokslą sunku leisti.

Visi fabrikų direktoriai, sąskaitininkai, "formanai" ir kiti pareigūnai — yra valdžios agentai, komunistų partijos kontroliuojami žmonės. Tuo būdu nuskriaustieji darbininkai neturi tikrų kelių teisybei ieškoti.

Pabalčio Tremtiniai

New York (LAIC) — Latvių mėnraštis Drauga Vests praneša, kad Latvijos tremtiniai skirstomi trimis grupėmis.

1. Prievartos darbams Vokietijon 1941-44 m. buvo faktinai išvežta virš 60,000 žmonių, betgi Vokietijos oficialių įstaigų žiniomis pernai rudenį buvo priskaitoma tik 11,288 latviai. Tomis pačiomis vokiečių įstaigų žiniomis, pernai metų rugsėjo 1 d. Vokietijoje prievartos darbus dirbo 2,961 estas ir 30,550 lietuvių. Dalis jų pateko į rusų nagus, kiti gyvena Vakarų Europoje.

2. Antrą grupę sudaro latvių legijonieriai. Viso buvo vokiečių sumobilizuota 100.000 vyrų. Jų didžiuma arba žuvo, arba pateko rusų nelaisvėn, kai Kuršo prieštiltė pasidavė šių metų gegužės vidury. Apie 20,000 latviukarių SS uniformomis aprėdytų randasi Vakarų Europos karo belaisvių stovyklose, daugiausiai Slesvige (anglų okupuota šiaurės Vokietija).

3. Didžiausią grupę sudaro asmenys, pabėgę nuo rusų okupacijos. Jų apskaičiuojama nuo 350,000 ligi 400,000 žmonių. Vien Bavarijoje ir Liubeko apylinkėje yra 160,000 latvių. Betgi pagal oficialę sąjungininkų statistiką Baltijos tremtinių Vakarų Europoje iš viso yra 100.000. Bavarijos benamių stovyklose oficialiai užsiregistruota 700 lietuvių, 300 latvių ir 300 estų gi laisvai gyvenančių — 1.000 lietuvių, 600 latvių ir 600 estų.

Panašų apskaičiavimą pritaikius, oficialiai išeitų, kad sąjungininkų okupuotose Vokietijos dalyse yra tiktai apie 200,000 Baltijos tremtinių — kiti pateko į rusų nagus ir šiandien yra arba Sibire, arba kapuose.

Latvių šaltiniai praneša apie britų teikiamą pagalbą Baltijos tremtiniams. Britų Raudonasis Kryžius yra pasiuntęs pagalbą į Kopenhagą, Liubeką ir Paryžių. Hercogienės Atholl vadovaujamas Baltijos Tremtiniams Šelpti Komitetas įsikūrė adresu: Messrs. Drenon Burrin and Co., Ltd. 73-74 Tooley St., London, S.E.1.

Pažymėtina, kad latviai kaip ir lietuviai, dirba išvien — dešinieji su socialdemokratais.

Skelbkitės "Drauge"

Strazdelio Giesmė Ispanų Kalboje

New York (LAIC) — Vienas iš labiausiai Lietuvos liaudies mėgiamų poetų buvo kun. A. Strazdelis. Net valstybės teatras buvo pastatęs dramą apie jo gyvenimą. Paskutiniu metu buvo išleista knygų, aprašančių jo laikus ir jo veikimą. Gavome žinių, kad Kolumbijoje gyvenąs lietuvis salezietis N. Saldukas, vieno ispanų poeto padedamas, pernai į ispanų kalbą išvertė Strazdelio "Pulkim ant kelių". Šiais metais Strazdelio giesmė buvo atspausdinta vienoje jėzuitų bažnytinės muzikos knygoje, Kolumbijoje. Kun. N. Saldukas rengiasi ir daugiau lietuviškųjų giesmių paskleisti.

SKELBKITES "DRAUGE"

JOS. F BUDRIK

RAKANDŲ ir JEWELRY KRAUTUVĖ

3241 S. Halsted Street

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. CALumet 7237

Pas mus rasite didelį pasirinkimą įvairių rakandų, kaip pavyzdžiui: Gasinių Pečių, Pečių su Gasu ir Anglimis kūrenimo ypatybėmis, ir daug kitų namams reikalingų reikmenų.

Mūsų Jewelry skyriuje rasite Auksinių Žiedų su Deimantais, Auksinių Plunksnų, Rankinių Waterproof Laikrodėlių ir t. t.

Šių dalykų galite įsigyti ant LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ

BUDRIKO LEIDŽIAMOS RADIO VALANDOS:
WCFL, 1000 kl., nedėlios vak.-9:30
WHFC, 1450 k., Ketvergo vak.-7:00

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS — nuo 1-mos iki 2-ros valandos popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 valandos vakare.
EXTRA PROGRAMAS — Penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

MARGUČIO Ofiso Adresas:
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

NORIU PIRKTI UŽ CASH

Namus
Farmas
AR
Automobilius

AL. C. ALLEN (Alešauskas)

Dėl susitarimo šaukite Republic 6051

LIETUVIAI! PINIGUS IDEKITE

"I"
PIRMUS MORGIČIUS
ANTRUS MORGIČIUS
SUTARTIS-KONTRAKTUS

Garantuojami
Nuošimčiai
Nuo 4% iki 6%

"Ant"
PELNINGŲ NUOSAVYBIŲ
VILŲ-COTTAGES
VASARNAMIŲ-BUNGALOWS

Šaukite STATE 6385-6-7

Klauskite Lietuvio: **Mr. Charles Janulis**

MORTGAGE EXCHANGE
111 W. Washington St. —:— Chicago, Illinois

Didieji Gailestingumo Darbai

(E. Samienės radio kalba iš stoties WGES per Sophie Barcus valandą).

Lietuvi, kuomet prie savo gerai paruošto stalo skaniai valgai, kuomet laiką linksmai leidi parengimuose ar šiaip jau šeimų rateliuose, ar pagalvoji kokioje padėtyje būtumėm atsidūrę, jei mūsų šalis, būtų pralaimėjus karą? Ar jauti dėkingumą ir pagarbą tiems, kurie savo jaunas krūtines statė prieš priešą, šalį gynė ir apgynė, kad mes visi turėtumėm ramų gyvenimą.

Nors karas ir laimėtas, bet tie mūsų šalies gynėjai-kareiviai didelėj daugumoj dar tebevargsta tolimose šalyse, toli nuo savųjų, tarpe svetimų ir jiems nedraugingų žmonių, sunkiose gyvenimo sąlygose. Ir koks malonus suraminimas kariui tose vienatvės dienose, kuomet jis suranda kokią vietelę, kur gali užeiti, valandėlę praleisti ir pasilsėti savųjų žmonių tarpe. Tokias vietas parūpina jiems Community and War Fund per U. S. O. ir kitas institucijas skirdamas dalį aukų, kurios yra renkamos per Community and War Fund vajų šį mėnesį.

Apart šių minėtų reikalų, kita dalis surinktų aukų eina nuo karo nukentėjusioms tautoms šelpti. Gal nei viena tauta šio karo audroje tiek nenukentėjo, kiek lietuvių tauta.

Apart tų, kurie liko Lietuvoje, prie kurių mes negalime prieiti suselpti, štai virš 300,000 pabėgėlių ir tremtinių, kurie prievarta buvo išvežti sunkiems darbams. Jų tarpe yra tarp penkių ir šešių tūkstančių mažų vaikučių. Jau tenka sužinoti kokiose sąlygose jie gyvena ir ne vienas badu numiršta. Bet sunku ir įsivaizduoti kokiose sąlygose jie atsidurtų, jei Amerika sustotų jucs šelpti. Tačiau National War Fund ir šiems metams paskyrė didelę sumą pinigų $600,000 šelpimui lietuvių, išmėtytų po visą pasaulį.

Nors mūsų šalies karo veiksmai ir nepalietė ir mes patys karo metu net praturtėjome, tačiau vargų ir dejonių ir čia nestinga. Pasidairius po ligonines, našlaičių ir senelių prieglaudas, pasibasčius po biednesnius kvartalus, kur randasi šeimų ar tai ligų prispaustų, ar tai netekusių savo maitintojų, pamatysime, kad visur šaukiasi gailestingos rankos. Community and War Fund visiems šiems minėtiems reikalams ateina į pagalbą — globoja, maitina ir gydo neturtinguosius, šelpia karo nuskriaustuosius, rūpinasi kareiviais, jūreiviais ir t.t. Tik, žinoma, tiek, kiek mes prisidedame ir paramos duodame.

Šį mėnesį eina Community and War Fund vajus. Tad, mums turi būti aišku, kodėl mes šį Community and War Fund vajų turime stipriai remti ir dėl jo dirbti. Viena, kaipo geri Amerikos piliečiai, antra — kaip geri Lietuvos sūnūs ir dukterys, trečia kaip krikščionys, kultūringi ir gailestingi žmonės.

Kai kurios draugijos jau paskyrė gan gausias aukas. Padėka ir garbė joms už tai! Kurios dar nepaskyrė, prašomos tai padaryti. Visuomet yra pageidaujama, kad draugijų susirinkimuose būtų parinkta aukų, ypač tų draugijų, kurios iš iždo daug negali duoti. Žodžiu, aukokime gausiai — per organizacijas, aukokime pavieniai, neatstumkime nuo savo durų ir rinkėjų, kurie ar kurios atsilankys pas mus prašydami aukos. O jei patys būsite pakviesti dėl aukų rinkimo, neatsakykite jiems tos talkos, nes darbas didelis ir kilnus. Visas aukas reikia greitai pasiųsti į centrą — The Community and War Fund, 100 W. Monroe St., Chicago 3, Ill.

20 Metų Jubiliejus

Marquette Park. — Šv. Barboros draugija rengia vakarienę 20 metų jubiliejui paminėti, sekmadienį, spalių 14 d., 6 val. vakare, parapijos svetainėje.

Programą išpildys "Chicago Lietuvių Ratelis". Bus atvaidinta vieno veiksmo komedija "Už smetonos puodynę".

Antrą dalį programos išpildys "Lietuvių Ratelio cho

Bus pagerbimas narių, kurios nereikalavo ligoje pašalpos. Sekančios 20 metų dr-jos narės gaus dovanas: B. Lazdauskienė, B. Alkamavičienė, V. Vileikienė, K. Pocienė, P. Gailienė, O. Rokaitienė, M. Dargienė, L. Druktenienė, O. Nasakaitienė, K. Yenčienė, P. Lileikienė, O. Šambarienė, O. Eičienė, M. Levickienė ir M. Krinickienė.

Dovanas gaus ir 10 metų dr-jos narės: O. Pilipavičienė, E. Karanauskienė, J. Žyvatkauskienė, R. Akramavičienė ir M. Šulcienė.

Be gražios programos, bus labai skani kalakutienos vakarienė. Komisija užprašo visus atsilankyti. Įžanga tik $1.00.

Spalių 14 d. draugija nelaikys susirinkimo.

Valdyba

Ieškomi asmenys

Palšis Konstantinas, kilęs iš Biržų apskr., į USA emigravo prieš D. Karą, spėjama, gyvena Chicago, Ill.

Undzenas Samulis, kilęs iš Biržų apskr., į USA emigravo prieš D. Karą, spėjama, gyvena Chicago, Ill.

Augis Kazimieras, kilęs iš Šiaulių apskr., spėjama, gyvena New York State.

Augytė Kazimiera Karolina, kilusi iš Šiaulių apskr., savo laiku lankiusi Ursuline Academy, Wilmington, Del.

Maskvinės Lenkijos Diplomatiniai Atstovai

New York (LAIC) — Lenkų valdžiai Londone susiskaldžius, jos užsieninės pasiuntinybes pradėjo perimineti Maskvai patikimi žmonės.

Taip pasiuntiniu Anglijai liko paskirtas Strasburger, dar tik neperseniai buvęs laikinės lenkų valdžios nariu, o Charge d'Affairs pareigas Washingtone apsiėmė eiti Janusz Zoltowski.

Pastarasis, dar tik neseniai, toje pat pasiuntinybėje, ėjo pareigas finansinio patarėjo. Tarp kitko, Zoltowski yra vienintėlis lenkų diplomatinio korpuso pareigūnas Amerikoje, sutikęs tarnauti naujai Varšuvos valdžiai.

P. Strasburger buvo vienu iš lenkų delegacijos narių rusų-lenkų 1921 metais taikos sutarčiai Rygoje sudaryti. Jo parašas figuruoja po taikos sutartimi. Kiek vėliau, jau Pilsudskio laikais, Strasburger ėjo pareigas lenkų komisaro Danzige.

Londonas. — Premieras Juozas Stalinas apleido Maskvą. Išvažiavo atostogoms, anot Tass žinių agentūros.

Skurdas yra sunki našta. Ją dabar turi vilkti lietuviai karo ir okupantų buvę priversti išbėgti į kitus kraštus. Aukokite Community and War Fund, kurio dalis pinigų skiriama sušelpimui tų vargšų.

Gabena Mokslo Turtus Iš Lietuvos

New York (LAIC). Maskvos laikraštis "Izviestija" No. 169 praneša, kad Latvijos Liaudies Komisarų Sovieto patvarkymu iš Vilniaus į Minską išvežta 8,000 muziejaus eksponatų ir 36,000 knygų. Esą, tai vis dalykai liečia Baltgudiją.

Su liūdesiu priimame tą žinią apie Lietuvos mokslo turtų tuštinimą.

Naujoj Vietoj!

Kem-Tone apdengia sienas iš vidau stik su vienu tepimu. Išdžiūna į 1valandą. Be kvapo, plaunamas, gražiose spalvose, gal. $2.98

S.W.P. Geriausia išorinė Namams Maliava. Su švinu ir cinku, visose spalvose, gal. .$3.30

Nuolaida Ant Skeninės Popieros

Turime Pardavimui — Sanitas Ceratos Staltiesių.

Sherwin-Williams Terpentine, už gal. $1.00

BERLAND BROS.
Pirmiau NORMAN BERLAND
3544-46 West 26th Street
Tel. — Lawndale 0101
Skersai nuo LURIE BROS.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame laikrodžius, laikrodėlius, auksinius ir deimantinius žiedus, rašomas plunksnas

ir įvairius kitus auksinius ir sidabrinius daiktus už Jums Prieinamas Kainas!

Be to, turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų instrumentų, Muzikos Knygų, Stygų, Rekordų ir kitų Muzikalių daiktų.

Taipgi taisome laikrodžius ir laikrodėlius, žiedus, Plunksnas, ir muzikalius instrumentus.

JOHN A. KASS
WATCHMAKER
JEWELRY — MUSIC
1216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

FLOWERS wear a corsage

Blossoms on your shoulder, light your loveliness

SEE OR PHONE YOUR FLORIST
HE'LL DELIVER OR TELEGRAPH

B. A. LACHAWICZ
ROSELANDE
Laidotuvių Direktorius
KOPLYČIA —
10756 So. Michigan Ave.
Tel. PUL. 1270 ar CAN. 2515
Rez. tel.: COMmodore 5765

PIRKIT TIESIOG IŠ
ŽMONIŲ, KURIE PATYS
ATLIEKA VISĄ DARBĄ
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Tiesiog Ten, Kur Busas Sustoja
Telefonas: CEDERCREST 6335

STEPHENS
★ ★ ★ FUNERAL HOME
Graži — Erdvi — Su Vargonais
7918 SOUTH PARK AVE. TRIANGLE 3055
ŽENTAS, LIETUVIS — ADOLPAS IVAN (IVANAUSKAS) IR JO ŽMONA SARAH STEPHENS IVAN SUTEIKS JUMS GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2
4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727
Kopyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse
Radio Programai WGES (1390 k.) Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000. ADR.: 1117 ROOSEVELT ST.

NULIŪDIMO VALANDOJE
KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį
Mes Turime Visose Miesto Koplyčiose Dalyse.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARds 1419

IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARds 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANal 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMmodore 5765
PULlman 1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. PULlman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARds 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAF. 3572

A. A.

MYKOLAS J. MANKAUSKAS (MANKOWSKI)

Mirė Spalio 8d., 1945m., 6:02 val. ryte, sulaukęs 60 metų amžiaus.

Gimęs Lenkijoje, Amerikoje išgyveno 56 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: Žmoną Cecilią (po tėvais Pirzchalski); 2 sūnus — Michael Jr. ir marčią Marie, ir Richard; dukterį Cecilia; 4 brolius — Frank, Stanley, Joseph ir John ir jų šeimas; 5 seseris — Anna Derzinski, Frances Andrzejewski, Janet Mizerka, Cecilia Bober, Mildred Polanka ir jų šeimas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose, 3239 W. 55th Street. Laidotuvės įvyks penktadienį, Spalio 12d., 1945m. Iš namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. John of God parap. bažnyčią, 52nd ir S. Throop St., kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Resurrection kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— Žmona, Sūnai, Duktė, Marti, Brolis, Seserys ir visos kitos Giminės.

Laid Direkt.: Walter Pomierski, tel. YARds 6424.

A. A.

JOSEPHINE RIMKUS

Mirė spalio 8 d., 3:15 val. popiet. 1945 m., sulaukus 23 metų amžiaus. Gimus Dolton, Illinois.

Paliko nuliūdę: brolis Pfc. Joseph (U. S. A.) ir jo moteris Alice, 4 seserys: Anna Storm, jos vyras George ir šeima, Mildred Pushckor ir jos vyras Joseph ir šeima; Ida Maysak ir vyras Frank ir šeima ir Eleanor Rimkus, krikšto duktė Marilynn Rimkus, 2 ciocės: Magdalena Rimkus ir Dora Paulauskienė ir jos šcima, pusseserė Amelia Krikščiunas ir jos vyras Augustas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose 535 E. 144th Pl. Dolton, Illinois.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 13 d., 8:45 ryto iš namų į Šv. Petro ir Povilo parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Josephine Rimkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Brolis, Seserys, Brolienė, Švogeriai, Krikšto Duktė, Pusseserė ir Giminės.

Laid. Direkt. L. Bukauskas tel. PULlman 9661.

Pas Mus Sutaupysite Agentų Komisą.

— Tai Padarysite Tiesiog Kreipdamiesi į Mūsų Įstaigą!

Čia rasite suvirš 200 Puikių paminklų ir galėsite lengvai išsirinkti tokį, kuris patiks.

Daugelis Lietuvių yra pilnai patenkinti tais meno šedevrais, kuriuos mes padirbome jiems.

Kairėje matosi vienas iš daugelio mūsų atliktų darbų.

Prie pirmos progos atvykit į mūsų didįjį ofisą ir dirbtuvę sekančių adresu:

VENETIAN MONUMENT COMPANY
527 NO. WESTERN AVE. TEL.: SEELEY 6103
(Įstaiga randasi netoli Grand Avenue)

Baisus sprogimas kasykloje

Eksplioziją sukrėtė 50 mylių zoną

GYVENTOJAI IŠKELIAMI — MIESTELIS SUNAIKINTAS — GAISRAI PLEČIASI — SIUNČIAMA PAGELBA.

Vernal, Utah. — Milžiniškas sprogimas Barber Gilsonite kompanijos kasykloje netoli Colorado valstybės rūbežiaus, sukrėtė 50 mylių platumo rajoną. Bonanza miestelio gyventojai iškeliami į saugesnes vietas.

IŠLIKO NESUŽEISTI

Kuomet Bonanza gyventojai sakė, kad jų miestelį gresia visiškas sunaikinimas, iš Bernal, 50 mylių atstumo, buvo pasiųsta ambulansai, ugniagesiai ir gydytojai.

Vernal miestelio policijos vadas sako, kad jis patikrintomis žiniomis žino, kad niekas nebuvo kasykljoe kuomet įvyko sprogimas, ir kad nėr jokių žinių ar buvo sužeistų.

BAISUS KARŠTIS

Karštis nuo sprogimo buvo toks, kad buvo jaustas tolėliau nuo ekspliozijos centro. Gyventojai 50 mylių atstume jautė sukrėtimą, o kiti matė kaip dangus nušvito nuo liepsnų. Sprogimas įvyko nakties metu.

Gaisrai plėčiasi ir nebegalima su turimomis gesinimo priemonėmis jų suturėti. Gali įvykti kiti mažesni sprogimai.

Nekurie manė, kad buvo paleista atominė bomba.

Lenkų požemis įspėja

New Lork (LAIC) — AP korespondento spalio 1 d. pranešimu iš Varšuvos, lenkų požemis įspėja netikėt komunistinės valdžios paskelbtai amnestijai.

Kaip žinome, visokių "amnestinių" pažadų netrūksta ir okupuotoje Lietuvoje. Paleckio-Gedvilos - Sniečkaus trijulė tolydžiui kviečia žmones liautis priešinantis, mesti partizanką, dėtis prie krašto atstatymo, nesiduot klaidinamiems ir t. t. Dviejų okupacijų karčiai pamokyti. Lietuvos žmonės tikrai nesiduoda tokiomis Maskvos "meškerėmis" klaidinami.

Pakrykimas Lenkų valdininkų tarpe

New York (LAIC). — Kaip vietinė lenkų spauda praneša, lenkų Generalinis Konsulatas New Yorke ilgai netuštavo.

Pirm nei spėjo atvykti maskvinės Lenkijos pareigūnai iš Europos, du vakarykščios tautinės lenkų valdžios (Londono valdžios) valdininkai perėjo į "naują tarnybą" ir perėmė konsulato patalpas.

Yra tai buvę konsulato tarnautojai p. p. E. Rozwadowski ir Duda.

Anksčiau buvo pranešta, kad lenkų pasiuntinybę Washingtone perėmė buvęs lenkų Užsienio Reikalų Ministerijos tikrosios tarnybos pareigūnas J. Žoltowski, o Parvžiuje atsirado net 2 kandidatai: — W. Ptaszynski ir Czwartacki.

Tuom tarpu, nėra žinių, kuris iš buvusių valdininkų sutiks likti kitose lenkų konsulliarinėse įstaigose Amerikoje.

Tokiai praktikai įsigalėjus, atrodo, kad ir ten ypatingų sunkumų su "kvalifikuota įpėdinyste" Maskva neturės.

Racijonavimas...

Šeimininkėms žinotina sekančios duomenos apie racijonavimą:

Mėsai ir riebalams štampos A1 iki E1 galioja iki spalių 31; F1 iki K1 iki lapk. 30; L1 iki Q1 iki gruodžio 31 ir R1 iki V1 galioja iki sausio 31 d.

Cukro štampa 38 gera penkiems svarams galioja iki gruodžio 31 d.

Ceverykams štampos 1, 2, 3, ir 4 iš 3-čios knygutės galioja neribotam laikui.

DIDELIS GAISRAS

Manayunk, Pa., šiomis dienomis buvo kilęs nuostolingas gaisras vienam popierės sandėlyje. Sienai griuvus, sunkiai sužeista trys ugniagesiai. Nuostolių padaryta už $100,000. (Acme-Draugas telephoto)

Kopėčiomis 15 Išgelbėta Iš Gaisro

Chicago. — Laike gaisro prie 7248-60 Bennett Ave., 15 asmenų tapo kopėčiomis išgelbėti nuo gaisro kurs juos ištiko trečiame aukšte. Daugiau negu 60 gyventojų 50 apartmentų namo buvo ugnies ir dūmų išvyti į gatvę.

Gaisras prasidėjo šiukšlių išmatuose namo užpakalyje, ir taip greitai medine siena lipo į viršų, kad gyventojai, apie jį nežinojo iki liepsnos pasiekė jų būtus.

DŪMAI UŽSTOJA KELIĄ

Dūmai pasidarė tokie tiršti, kad daugelis jau nepajėgė rasti kaip iš degančio namo išeiti. Kiti tuomet bėgo prie langų. Greitai atvykę gaisrininkai juos išgelbėjo. Gaisro nuostoliai sieks $3.000.

Maskva nesekmingai viliojo lietuvius

(LAIC). — Kai 1940 metais Lietuva liko sovietų okupuota. Maskvos pakalikai pradėjo likviduoti Lietuvos Respublikos užsienines įstaigas Europoje. Jiems įtin svarbu buvo susirasti senų valdininku tarpe sau ištikimus įgaliotinius. Ieškojo ir Berlyne, ir Stockholme, ir Romoje ir t. t.

Vienok, nerado. Ir tai nepaisant riebių algu siulymų ir net grasinimų, iki represijų prieš Lietuvoje jų likusias gimines imamai.

Platinkite "Draugą"

Kreipias į Popiežių

Jeruzalė. — Šio miesto katalikai Arabai pasiuntė Popiežiui Pijui telegramą, prašydami, kad jis įsiterptų ir užstctų Palestinos Arabus.

Telegrama sakė, kad Palestina pergyvena kritiškas valandas, kad Arabų likimas surištas su kitų Arabų likimu, kad sionizmas grąsina dabartinę ir būsimą jų egzistenciją, ir kad jie velyk žus, bet neleis sionistams atsiekti savo troškimų.

Piktadarystės daugėja

Chicago. — Piktadarystės Chicagoje rugsėjo mėnesį labai padaugėjo, palyginus su pereitais metais. Policija praneša, kad įvyko 3,346 stambių piktadaryščių tą mėnesį.

Policija taip suskaldo nekurias. Žmogžudyščių buvo 19. Moterų ir merginų išprievartavimų buvo 37. Plėšikai ir vagys irgi nesnaudė. Vagysčių buvo 3200, užpuolimų 156. apiplėšimų 893. Automobilių viename mėnesyje pavogta net 405.

Patartina visiems budėti.

Savo negyvą kūdikį maisto maišė nešėsi

Chicago. — **Eleanor Johanson**, 20, 3920 Greenview Ave., po ranka nešėsi maisto maišiuką, kuriame buvo įvyniota jos 2 dienų mirusį mergaitė.

Jai beeinant prie Wilson Ave. maudyklių, du policininkai įtardami jos elgėsį, ją sustabdė paklausinėjimui. Pasirodė, kad kudikį pagimdė be gydytojo priežiūros, bet kad mergatiė už dviejų dienų pasimirė. E. Johanson yra nevedus, kūdikio tėvas randasi užsienyje karo tarnyboje.

Sėdami Nesantaiką

Komunistai Sako Hitleris Gyvas

KUR RANDASI JO KŪNAS? — HITLERIS BUVO ATPAŽINTAS — KOKS BOLŠEVIKŲ TIKSLAS?

Neseniai iš Berlyno grįžęs R. E. Berlin, rašo Wm. Hearstui, Chicago Herald-American leidėjui laišką, kuriame aiškina paskalas apie Hitlerio atsiradimą įvairiose šalyse.

Būdamas Berlyne, laiško rašytojas su Petro Huss, INS korespondentu aplankė Hitlerio kanceliariją ir apžiūrėjo visus apsaugos įrengimus.

HUSS PASAKOJA

Huss sako, būk Hitlerio vairuotojas jam pasakęs, kad Hitleris nusižudė vieną ar dvi dieni prieš Berlyno okupaciją. Šoferis smulkmeniškai atpasakojo kokius nurodymus Hitleris davė apie savo kūną, kad turėjo būti sudegintas ir pakavotas sodelyje kartu su jo meilužės Eva Braun kūnu. Taip ir buvo padaryta.

MASKVA TYLI

Huss toliau teigia, kad rusai išvežė Hitlerio liekanas į Maskvą. Hitlerio dantų gydytojas atpažino Hitlerio dantims padarytą darbą. Jis ir išvežtas Maskvon.

Huss tvirtina, kad Hitleris tikrai miręs, bet komunistai dėl kokios nors priežasties nori jo mirtį apvilkti kokia nors paslaptimi.

Huss kaltina Maskva už paleistas paskalas būk Hitleris matytas Ispanijoje, Argentinoje, Mandžiurijoje, Japonijoje ir pačioje Vokietijoje. Tas daroma tyčia, kad kiltų nesmagumai valstybių tarpe. Užsienių departamentai susirašinėdami ir neigdami tokias paskalas gali nesusiprasti ir prarasti gerą valią.

R. E. Berlin mano, kad tai kitas Rusų "diplomatijos" reiškinys.

Kareivis Milijonus Paveldėjo?

Chicago. — Kareivis tik ką grįžęs Amerikon Queen Elizabeth laivu, mano, kad jis yra paveldėjęs $74.000,-000, mirus jo turtingai dėdei Augustas A. Smith, Chicagoje.

Važiuojant laivu, visi kalbėjo apie kareivio laimę. Kiti iš jo juokėsi ir išmetinėjo jam, sakydami, kad jo galva apsisukus.

KIENO TEISYBĖ?

Pfc. Harold Phillips iš Springfield, Mo., per armijos spaudos biurą pareiškė, kad jis buvo patikrinęs jam duotą pranešimą ir rado, kad tai tikra teisybė.

Chicagos vardų sąrašuose nerasta vardo Augustus Smith.

Reporteris telefonuoja į kareivio žmoną, buvusią WAC, kuri atsakė: "Tai nėra jokios komedijos mane prikelti tokioje nakties valandoje. Mano vyras visai neturi jokios dėdės. Man išrodo, kad kas nors nori iškirsti šposą. Daugiau nieko nežinau".

Gen. Patton teigia bus kitas karas

Bad Nauheim, Vokietija. — Gen. Geo. Patton, naujas 15-tos kariuomenės vadas, sakė, kad kitas karas neišvengiamas, bet jis atsisakė nurodyti, kurios šalys dalyvaus, nei kur ir kada bus kovota.

Amerikietis ir Švedai slapta išgelbėjo 145 lietuvius

Chicago (LAIC). — Kaip USA ir Švedų valdininkai rėmė slaptą Baltijos tautų kovą prieš vokiečius ir kaip gelbėjo nelaimėn pakliuvusius žmones, įdomias paslaptis atskleidžia Chicagos "Daily News" korespondentas savo informacijoje iš Londono. Požeminį veikimą Baltijos kraštuose padėjo organizuoti amerikietis Iver C. Olsen, kurs buvo paskirtas atstovu į Stockholme esančią karo pabėgėlių globojimo įstaigą. Jam buvo pavesta "globoti, padėti, o jei galima, išgabenti nacių persekiojamas politines ir rasinės mažumas". Jam švedų karinė vyriausybė gražiai talkino.

KAIP VEIKĖ

Laivyno karininkai padėjo rasti greitus laivelius, kurie galėtų pabėgti nuo tykojančių nacių narlaivių (submarinų) Buvo net paruošti žemėlapiai pabėgėliams orientuoti ir slapti uostai jiems priimti. Uostus saugojo švedų kariai. Jau anksčiau švedai buvo teikę panašią pagelbą danams, bet gelbėdami žmones iš okupuotų Baltijos kraštų, jie savo pastangas ir personalą padvigubino. Buvo parūpinti net dirbtini dokumentai, ginklai ir t. t.

NE VISADOS SEKĖSI

Iš viso, "Olsen underground" išvadavo 1,500 pabėgėlių iš Baltijos valstybių ir tas kaštavo apie 50.000 dolerių. Lietuvių išgelbėta 145 ir tas War Refugee Board kaštavo apie aštuonis su pusę tukstančius dolerių. Begabenant Latvijos pabėgėlius, iš 24 įgulos narių buvo nacių nukauta 9.

Šitokiose sunkiose sąlygose beveikiant, penki laiveliai iš Lietuvos pateko į vokiečių rankas ir 250 Lietuvos pabėgėlių žuvo ar dingo be žinios. Vėliau, kai dalis Latvijos buvo rusų jau atskirta ir kai nacai bandė "įšmugeliuoti" ir savo kolaboracijonistus, tasai gelbėjimo darbas buvo nutrauktas.

Skelbkitės "Drauge"

KVIEČIAME VISUS Į

"LAIVO" IR BENDRADARBIŲ 25 METŲ JUBILIEJAUS VAKARIENĘ

Sekmadienį, Spalio (Oct.) 28 d., 1945

ŠVENTO ANTANO PARAP. SALĖJE

15th St. ir 49th Ct., Cicero, Illinois

PRADŽIA 6 VAL. VAK. ĮŽANGA $1.00

Bus skanių valgių, įdomus programas ir kitų —įdomybių—

Palaikykit tą vakarą sau laisvą, kad galėtumėt būtinai dalyvauti

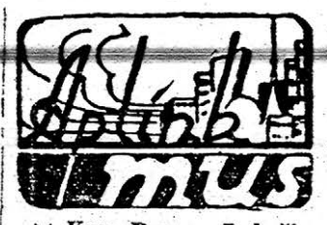

× **Kun. Pranas Lukošius,** Šv. Jurgio parapijos administratorius, išvyko rekolekcijų į TT. Pranciškonų vienuolyną, Cedar Lake, Ind.

× **Prof. Kazys Pakštas** keletai valandų atvyko Chicagon. Ieško spaustuvės, kuri greit atspaustų jo parašytą anglų kalboje knygą apie Lietuvą.

× **D. Kalainienė ir J. Walbas,** brightonparkiečiai, šiomis dienomis buvo surišti moterystės ryšiu Vestuvės buvo šaunics

× **Kun. P. Gasiūnas,** klebonas Šv. Mykolo parapijos, netikėtai susirgo ir išvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę. Jį pavaduoja buvęs Aušros Vartų parapijos vikaras, kun. J. Augūnas, MIC.

× **Frank Gaushas,** 4617 S. Homan Ave., yra prezidentas seniorų studentų 1945-6 mokslo meto Tilden High School. Suruoštam pirmamečiams pasveikinime jis pasakė gerą kalbą.

× **A. Švilpauskienės** namuose, 130 — 20 Ave., Melrose Park, sekmadienį, spalių 14 d., Tėvų Marijonų Bendradarbių 1-mas skyrius, ruošia kortavimo ir kauliukais žaidimo pramogą, kurios pelnas eis pasveikinti jubiliejinės "Laivo" ir Bendradarbių Draugijos vakarienės, spalių 28 d., Šv. Antano parapijos salėj, Cicero.

× **Kun. A. M. Karužiškis,** iš Pittsburgh, Pa., lankėsi "Draugo" redakcijoj. Jis čia atvyko atsisveikinti su giminaičiu kun. Raiteliu, MIC., kurs vyksta į Pietų Ameriką misijų darbo dirbti. Yra sustojęs pas kun. A. Linkų. Kun. Karužiškis studentavimo laikais buvo labai gausus spaudos darbininkas. Pasirašydavo slapyvardžiu A. K. Tauragis.

× **Cpl. Pranas W. Noreika,** iš Brighton Park, jau namie ir sako "tikrai linksma gyventi namie". Kariuomenėj išbuvo tris metus. Su japonais kovėsi: Dutch E. Indies, Papuan, New Guinea ir kitose salose. Už sužeidimą apdovanotas Purple Heart, o už įvairius pasižymėjimus kovose apdovanotas: Trimis Žvaigždėmis, Prezidento Citacija ir Good Conduct požymiu.

× **Constance H. Venckus,** iš Harvey, Ill., ir **Daniel J. Kaminskas,** iš Cicero, susituoks spalių 13 d., Dangun Žengimo parapijos bažnyčioje, Harvey, Ill., per 10 val. šv. Mišias. Vestuvės bus tos parapijos salėj. Jaunasis yra paliuosuotas iš kariuomenės, kurioj išbuvo puspenktų metų medikaliam korpuse. Jo krūtinę puošia šie požymiai: Good Conduct Ribbon, Pre-Pearl Harbor, American Theatre, Asiatic-Pacific su penkiomis bronzo žvaigždėmis ir Philippines Liberation Ribbon su viena bronzo žvaigžde.